

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
& ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΖΑΝΗΣ

Δημοτική Βιβλιοθήκη και Μουσείο Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Κοζάνη

Μελέτη

Δημοτική Επιχείρηση Μελετών Κοζάνης (ΔΕΜΚΟ)

Αρχιτεκτονική Μελέτη

Κώστας Αντωνίου, Εδουάρδος Κάστρο, Πάνος Τζώνος, Στέργιος Γαλίκας, Θέμης Χατζηγιαννόπουλος

στην οριστική μελέτη και τη μελέτη εφαρμογής συμμετείχαν και οι:

Ελευθερία Δισλή, Άννα Κατσιαδάκη, Γιώργος Ριζούλης, Κων/νος Σακαντάμης, Δήμητρα Σκρέκη

Στατική μελέτη

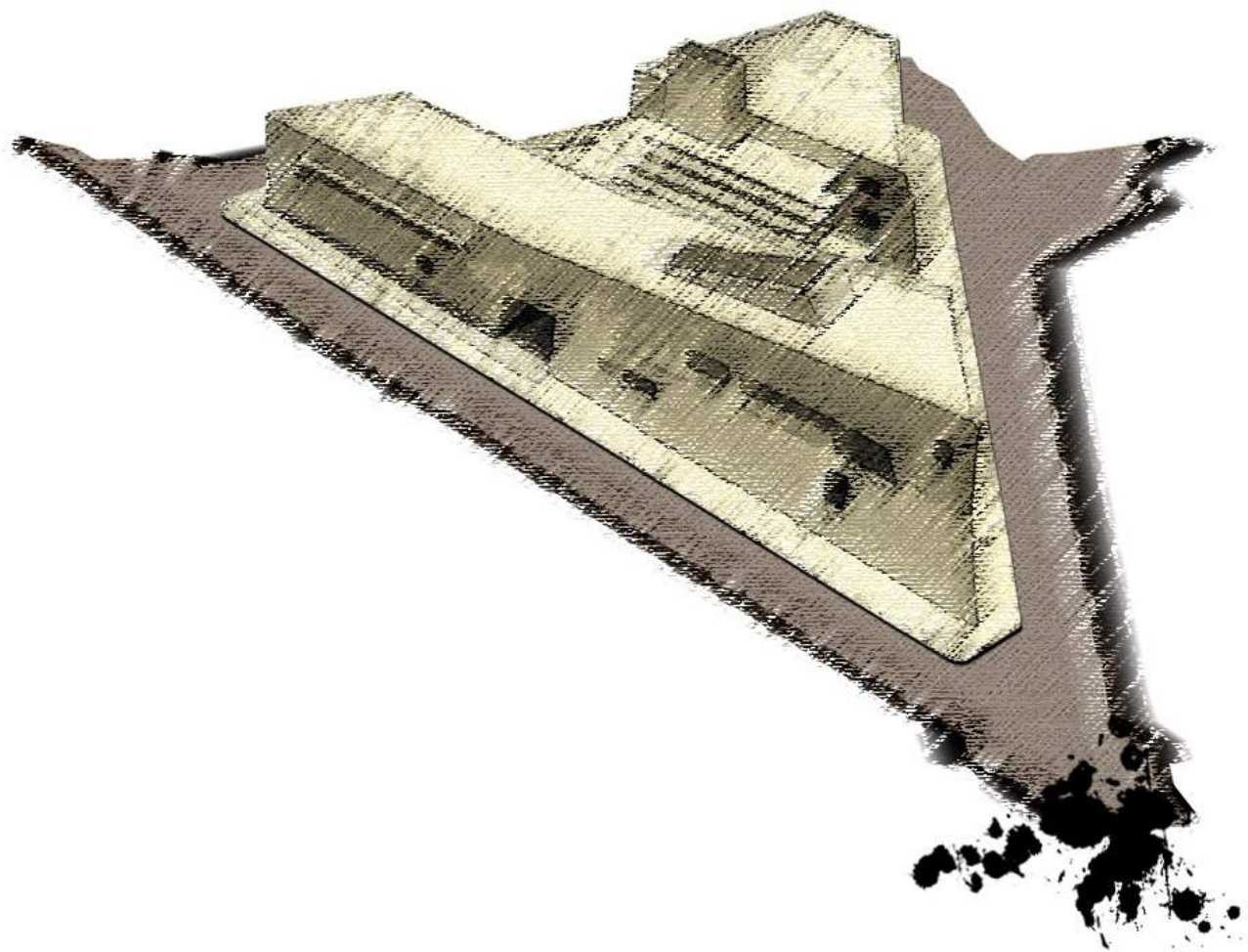
Χρίστος Μεταξάς

Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη

ΜΑΚΤΕ Ε.Π.Ε.

Μουσειολογική μελέτη

Ματούλα Σκαλτσά, Πάνος Τζώνος

Κτιριολογικό Πρόγραμμα

Α. ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ - ΜΟΥΣΕΙΟΥ 725 μ²

A1. ΧΩΡΟΙ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

A2. ΧΩΡΟΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

A3. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΧΑΡΤΙΟΥ

A5. ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Β. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 2328 μ²

B1. ΛΑΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

B1.1 ΒΙΒΛΙΟΣΤΑΣΙΟ

B1.2 ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ

B1.3 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ

B1.4 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

B1.5 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

B1.6 ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ – ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ

B2. ΠΑΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

B3. ΠΑΛΑΙΤΥΠΑ

B3.1 ΠΑΛΑΙΑ ΕΝΤΥΠΑ

B3.2 ΑΡΧΕΙΟ

B3.3 ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΗΤΡ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Γ. ΜΟΥΣΕΙΟ 1000 μ²

Δ. ΧΩΡΟΙ ΥΓΕΙΝΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ 70 μ²

Ε. ΧΩΡΟΙ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ εκτός Σ.Δ. 300 μ²

Το νέο κτιριακό συγκρότημα της
Δημοτικής Βιβλιοθήκης και του Μουσείου Βιβλιοθήκης Κοζάνης

δίνει στέγη

τόσο στα παλαιύτα «Μετά τα Φυσικά» και «Περί ζώων ιστορίας» του Αριστοτέλη (εκτύπωση 1497), στη «Χάρτα του Ρήγα» (εκτύπωση 1796-97), στον Παγκόσμιο χάρτη του Άνθιμου Γαζή (1800), στην πρώτη ελληνική εφημερίδα των αδελφών Μαρκίδων Πούλιου («Εφημερίς» 1790-1797) όσο και σε 120.000 χειρόγραφα, κώδικες, χάρτες, φυλλάδια και βιβλία, μέχρι και στο «Αστερίξ και Κλεοπάτρα» των Ρενέ Γκοσινί και Αλμπέρ Ουντερζό,

εξηγεί στο κοινό

ελληνικό και ξένο, γιατί και πώς όλος αυτός ο πολιτιστικός πλούτος συγκεντρώθηκε στην πόλη της Κοζάνης των τελευταίων τριών αιώνων, καθιστώντας την ένα από τα βασικά ιστορικά κέντρα ανάπτυξης του Ελληνικού Διαφωτισμού,

δείχνει

πού μπορεί να προσβλέπει η κοινωνία της Κοζάνης και κάθε ελληνικής πόλης, για την μετεξέλιξή της από ιστορικό κέντρο του ελληνικού διαφωτισμού στα Βαλκάνια σε μελλοντική ισότιμη πόλη της Ενωμένης Ευρώπης.

Η αρχιτεκτονική λύση

εντάσσει το κτίσμα με φυσικό τρόπο στον αστικό ιστό,

διατηρεί την αναγνωρισιμότητα της υφιστάμενης ογκοπλασίας του ιδιόμορφου οικοδομικού τετραγώνου, ενισχύοντας την οικειοποίηση,

καθιστά ορατή τη διάκριση όσο και την αλληλο δέisdυση των τριών βασικών λειτουργικών περιοχών, **ενισχύει** την λειτουργική αποτελεσματικότητα της κάθε περιοχής με την συμπληρωματική λειτουργία της άλλης, **διευκολύνει**, με τα παραπάνω, την οικονομία στη λειτουργία, άρα και τη βιωσιμότητα του συγκροτήματος, ενώ με τις επιλογές σχημάτων, χρωμάτων, υφών στη σχέση και αντιπαράθεση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, **ακουμπάει στο χθες και κοιτάζει το αύριο.**

Το Αντικείμενο

Η Βιβλιοθήκη

Η βιβλιοθήκη του Δήμου Κοζάνης συγκεντρώνει έντυπο και χειρόγραφο υλικό που καλύπτει πέντε αιώνες: Από εκδόσεις του Αριστοτέλη του 1497 (εφεύρεση της τυπογραφίας το 1439), μεταβυζαντινά χειρόγραφα και κώδικες, την πρώτη σωζόμενη ελληνική εφημερίδα (Μαρκίδες Πούλιου, 18ος αι.) μέχρι και σύγχρονες εκδόσεις. Φυλάσσει ένα από τα σπάνια αντίγραφα της Χάρτας του Ρήγα και του παγκόσμιου χάρτη του Άνθιμου Γαζή. Φιλοξενεί επίσης μια μικρότερη αλλά πολύτιμη συλλογή κυρίως μεταβυζαντινών εικόνων, ιερών κειμηλίων, ξυλόγλυπτων και επιγραφών.

Όλα αυτά περιήλθαν στην φροντίδα της από δωρεές, που ξεκινούν ήδη από τον 17ο αιώνα.

Στο νέο της κτίριο θα λειτουργεί ως τυπική δημοτική βιβλιοθήκη, με αναγνωστήριο, δανειστικό τμήμα, παιδικό τμήμα, ειδικούς χώρους για μελετητές και ερευνητές καθώς και με εργαστήριο συντήρησης βιβλίων και παλαιτύπων.

Το μουσείο

Το μουσείο θέτει και απαντά το ερώτημα: Γιατί και πώς δημιουργήθηκε μια τέτοια συλλογή στην Κοζάνη;

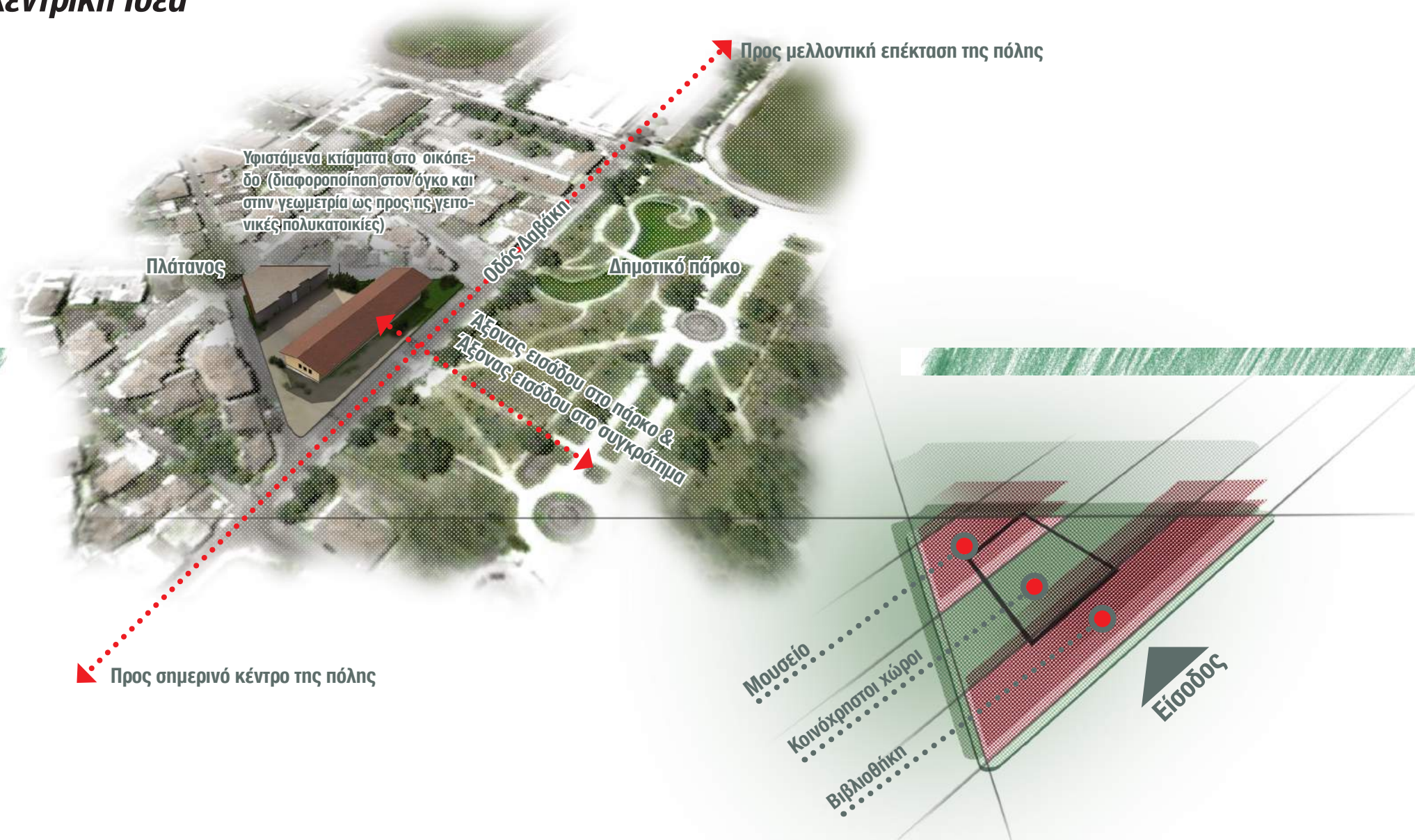
Ο σχεδιασμός του εκθεσιακού χώρου, η επιλογή και η παρουσίαση των εκθεμάτων από τις συλλογές της βιβλιοθήκης ανιχνεύουν και παρουσιάζουν ερμηνευτικά την Κοζάνη και την κοινωνία της στα Βαλκάνια και την Μεσευρώπη από τον 17ο ως τον 19ο αιώνα. Τα εκθέματα μιλούν για το κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής, το ρόλο της ορθόδοξης εκκλησίας, τους λογίους, επιστήμονες και εμπόρους, τους κάθε είδους δωρητές των σημερινών θησαυρών της βιβλιοθήκης, που δημιούργησαν ένα από τα σημαντικά αστικά κέντρα του Ελληνικού Διαφωτισμού.

Με αυτόν τον τρόπο το μουσείο προβάλλει και ερμηνεύει το περιεχόμενο της βιβλιοθήκης, την τοπική και εθνική της σημασία, τον λόγο ύπαρξής της. Το μουσείο έτσι αποτελεί την προθήκη της βιβλιοθήκης, αλλά και η βιβλιοθήκη το έκθεμα του μουσείου.

Ο Τόπος

Η Κεντρική Ιδέα

1. Σχέση με αστικό ιστό:

Ένταξη και αξιοποίηση του *genius loci*.

2. Αναγνωρισιμότητα προϋπάρχουσας κατάστασης:

Η ογκοπλαστική διαμόρφωση επί του οικοπέδου δεν αλλάζει, η μνήμη του διατηρείται.

Αξιοποιείται η οικειοποίηση, που προκύπτει από την ήδη στον αστικό ιστό ενσωματωμένη εικόνα.

Αξιοποιείται η συγκυρία ότι η υπάρχουσα ογκοπλαστική διαμόρφωση εκφράζει στο χώρο τόσο την ιδιαιτερότητα και τη σχέση της παλιάς και της νέας λειτουργίας με τον αστικό ιστό, όσο και την εσωτερικώς τριμερή διάρθρωση της νέας λειτουργίας.

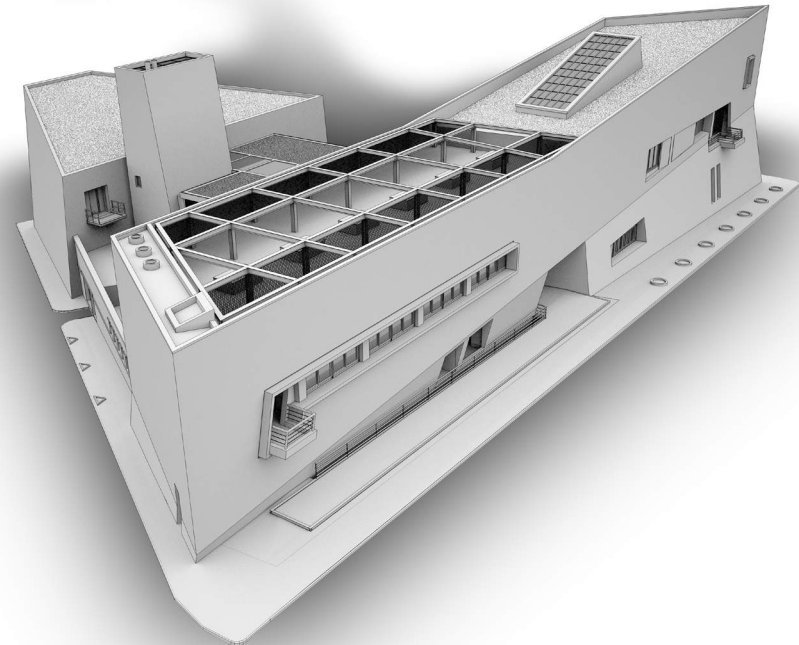
3. Μορφοποίηση στο χώρο των δεδομένων και των ζητούμενων του προβλήματος:

Οι τρεις διακριτές λειτουργικές ενότητες (βιβλιοθήκη, μουσείο, κοινόχρηστοι χώροι) παραμένουν αυτόνομες αλλά και αλληλοσυνδεόμενες. Έτσι χωρίς αύξηση εμβαδών,

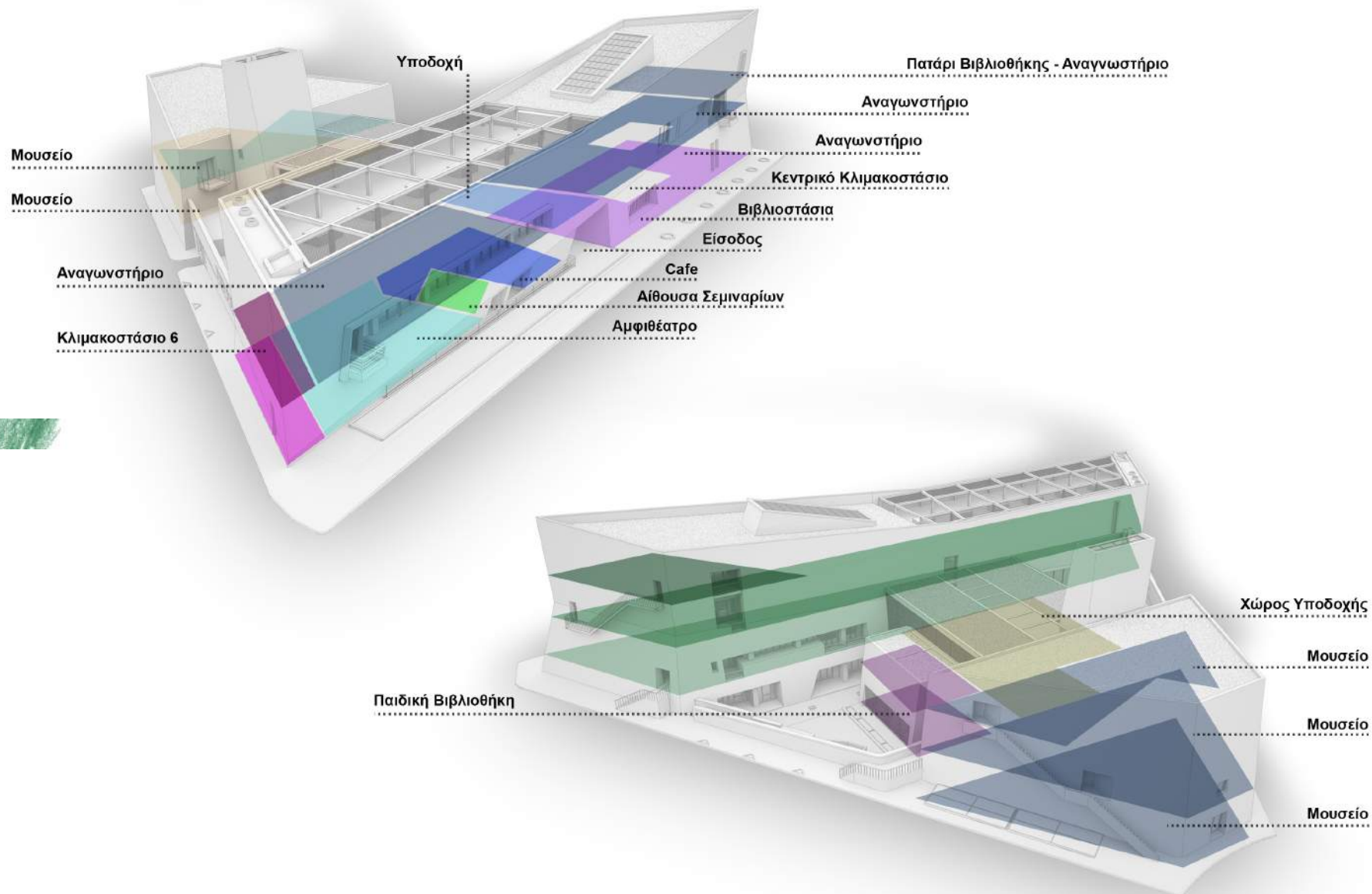
- επιτυγχάνεται ευελιξία στην χρήση (ωράρια λειτουργίας κλπ., ευελιξία στην χάραξη της ενιαίας στρατηγικής του συγκροτήματος), αλλά και δυνατότητα αυτόνομης χρήσης της κάθε ενότητας (π.χ. η κοινόχρηστη ενότητα δημοσίων εκδηλώσεων μπορεί να χρησιμοποιείται και αυτόνομα για μικρά συνέδρια, ως αίθουσα δεξιώσεων και συγκεντρώσεων, ως καφέ-μπαρ ανοικτό στο κοινό, ακόμη και ως αίθουσα εκθέσεων).

- επιτυγχάνεται αλληλοενδυνάμωση της λειτουργικής και επικοινωνιακής ποιότητας των χώρων, σε όφελος όλων των ενοτήτων (π.χ. το εργαστήριο συντήρησης χαρτιού της βιβλιοθήκης γίνεται έκθεμα του μουσείου). «Το μουσείο γίνεται η προθήκη της βιβλιοθήκης και η βιβλιοθήκη το έκθεμα του μουσείου.»

- με την ελαχιστοποίηση των σημείων ελέγχου και των δύο λειτουργικών ενοτήτων μέσω της ενδιάμεσης ζώνης κοινοχρήστων χώρων, επιτυγχάνεται η ελαχιστοποίηση των σημείων ελέγχου και η λειτουργία με περιορισμένο προσωπικό.

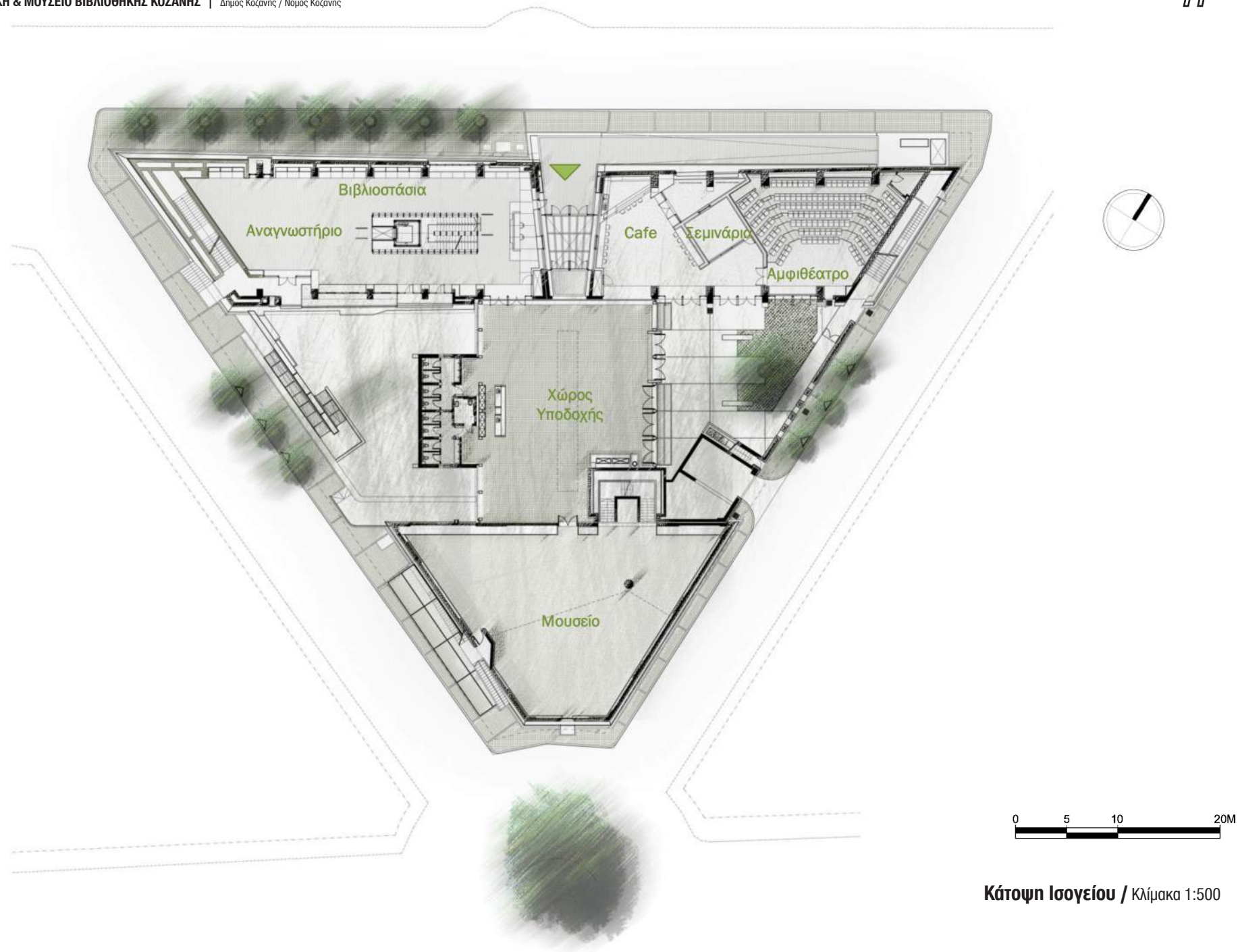
Η Λύση

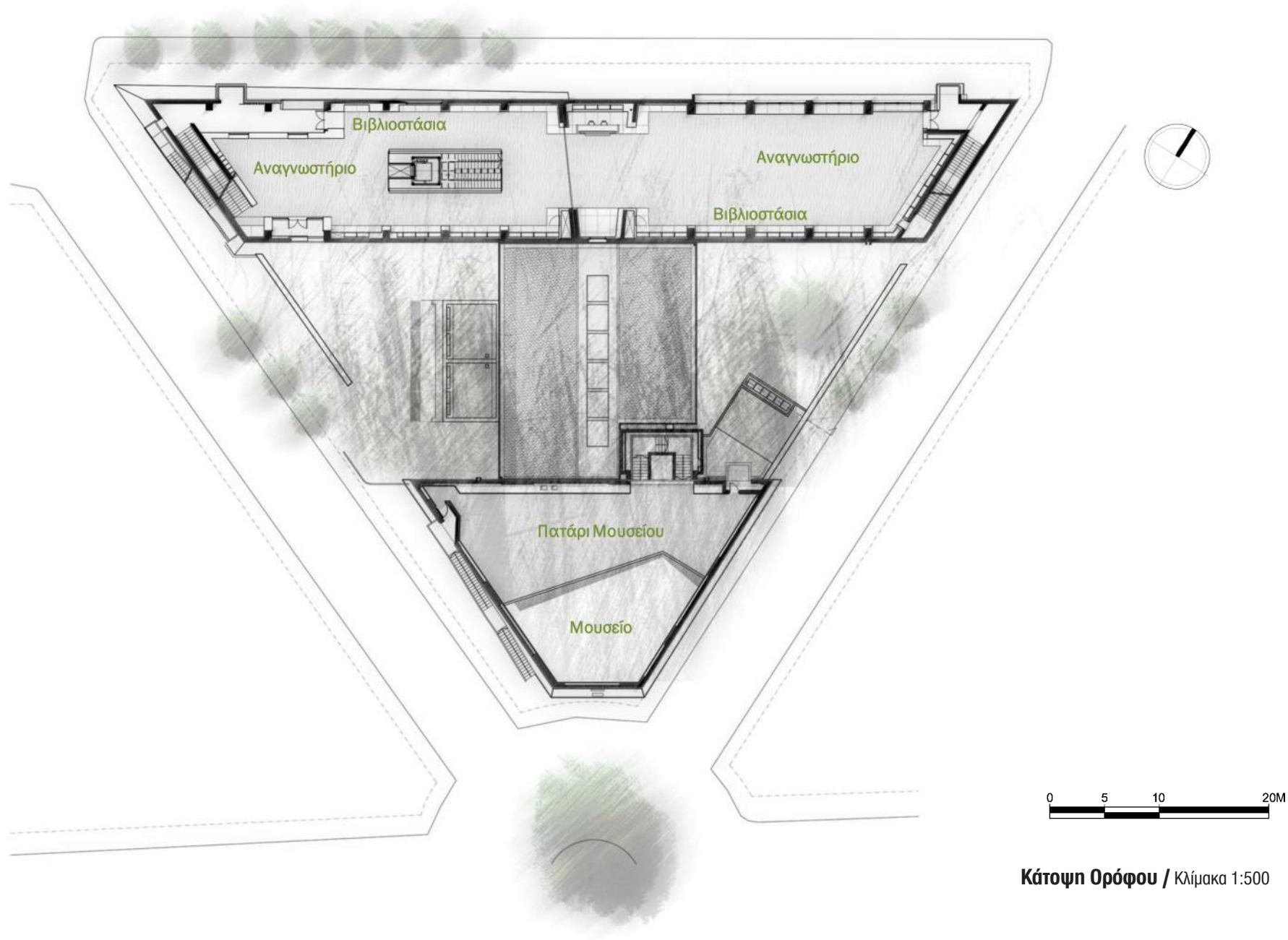

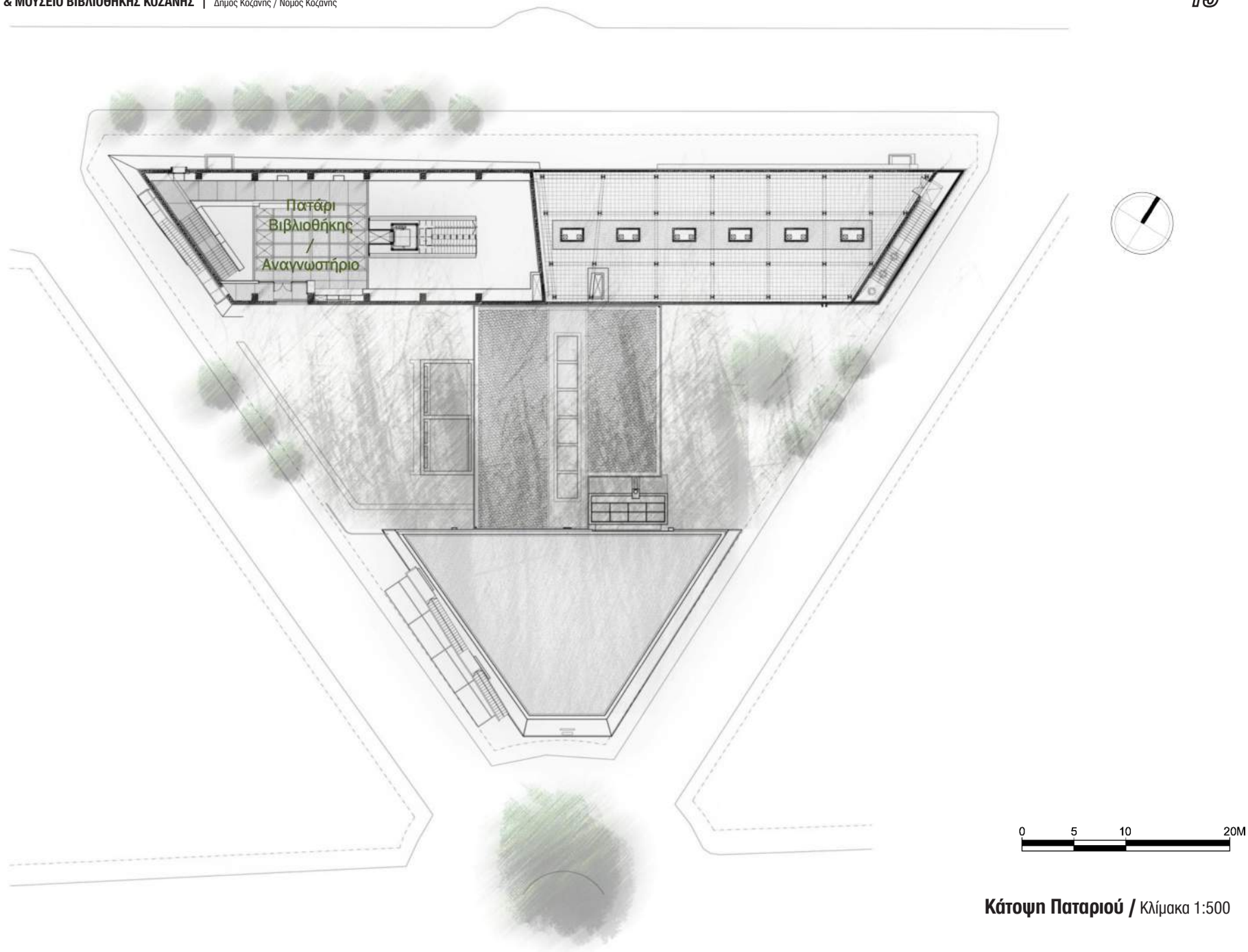
Το Κτίριο

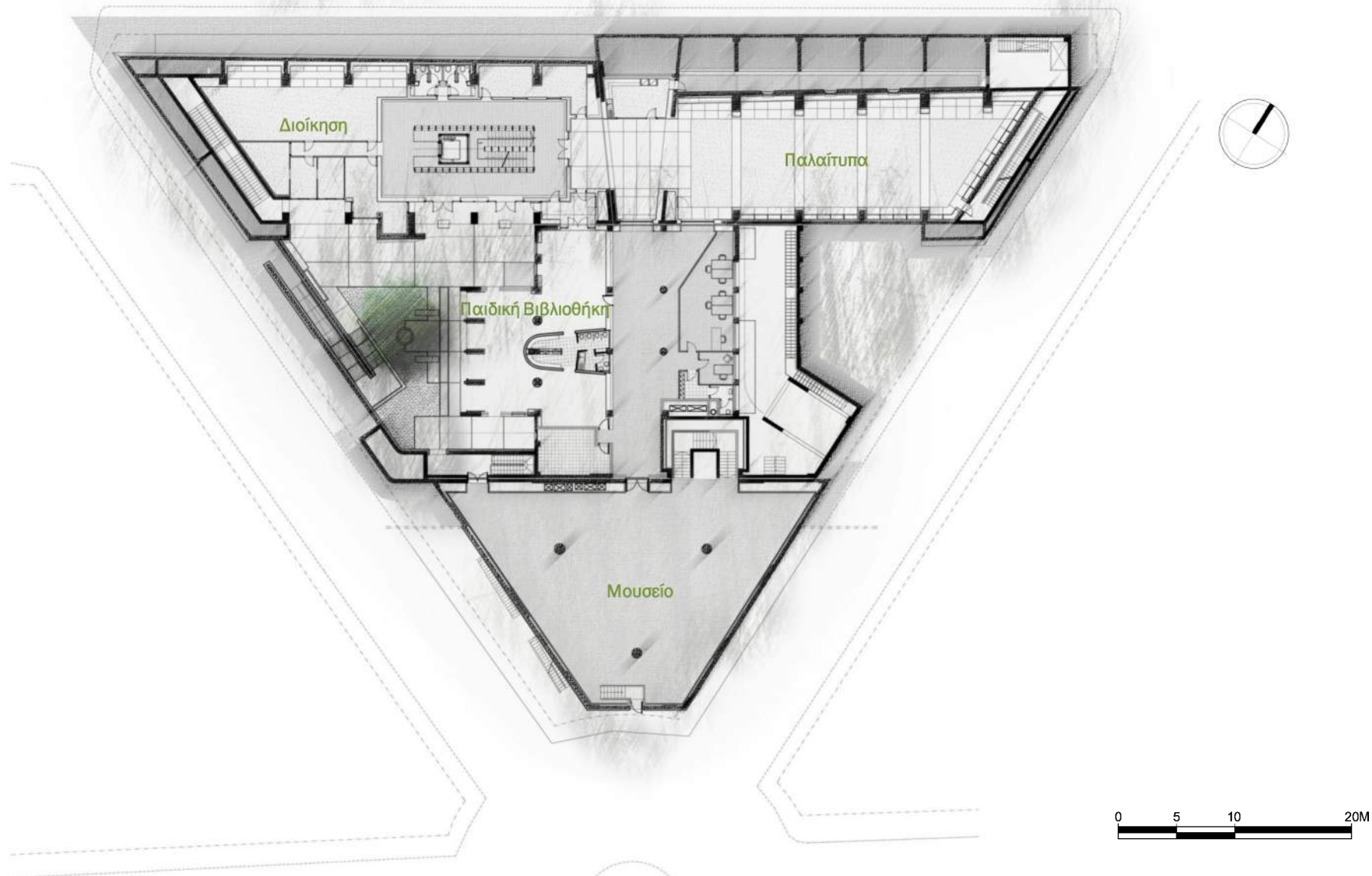

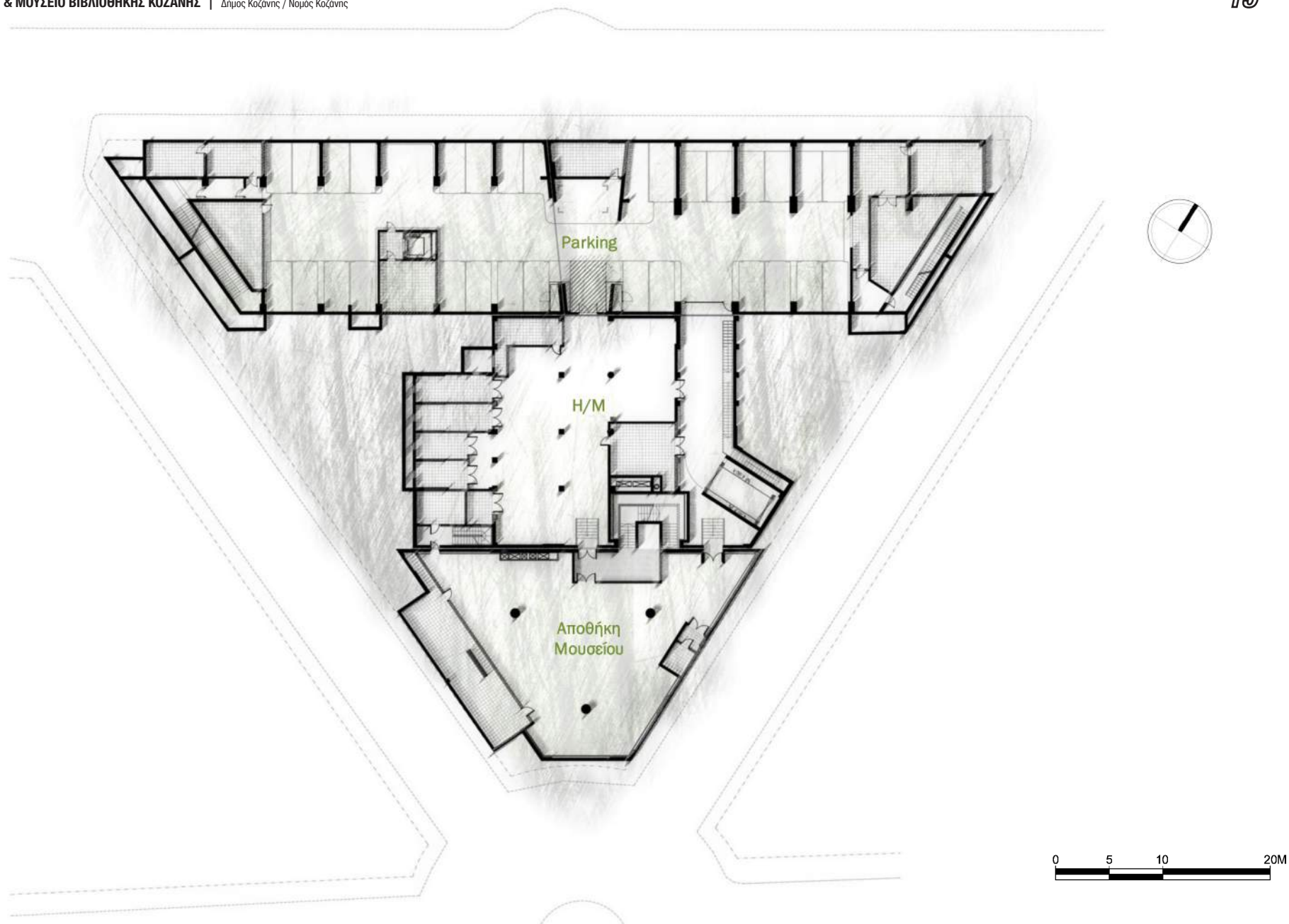

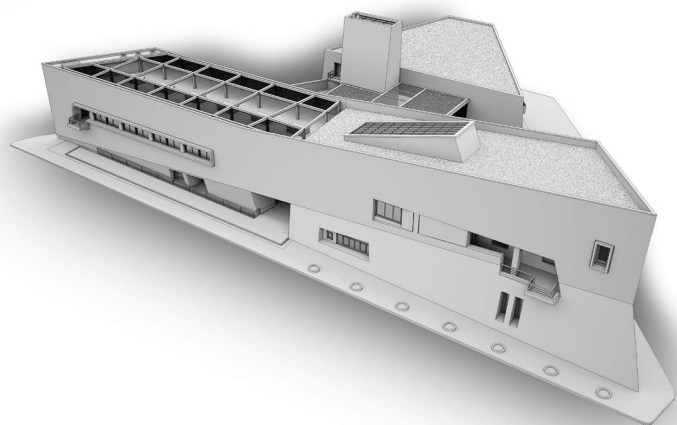
Κάτοψη Παταριού / Κλίμακα 1:500

Κάτοψη επιπέδου παιδικής βιβλιοθήκης και διοίκησης / Κλίμακα 1:500

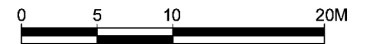
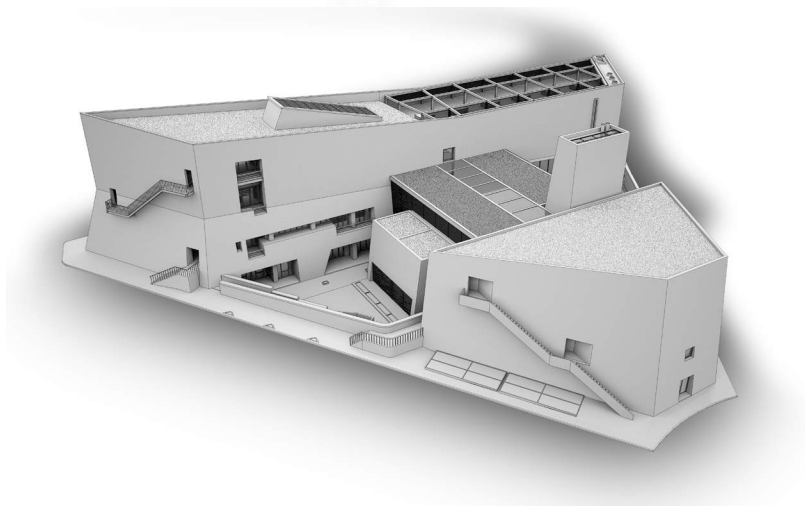
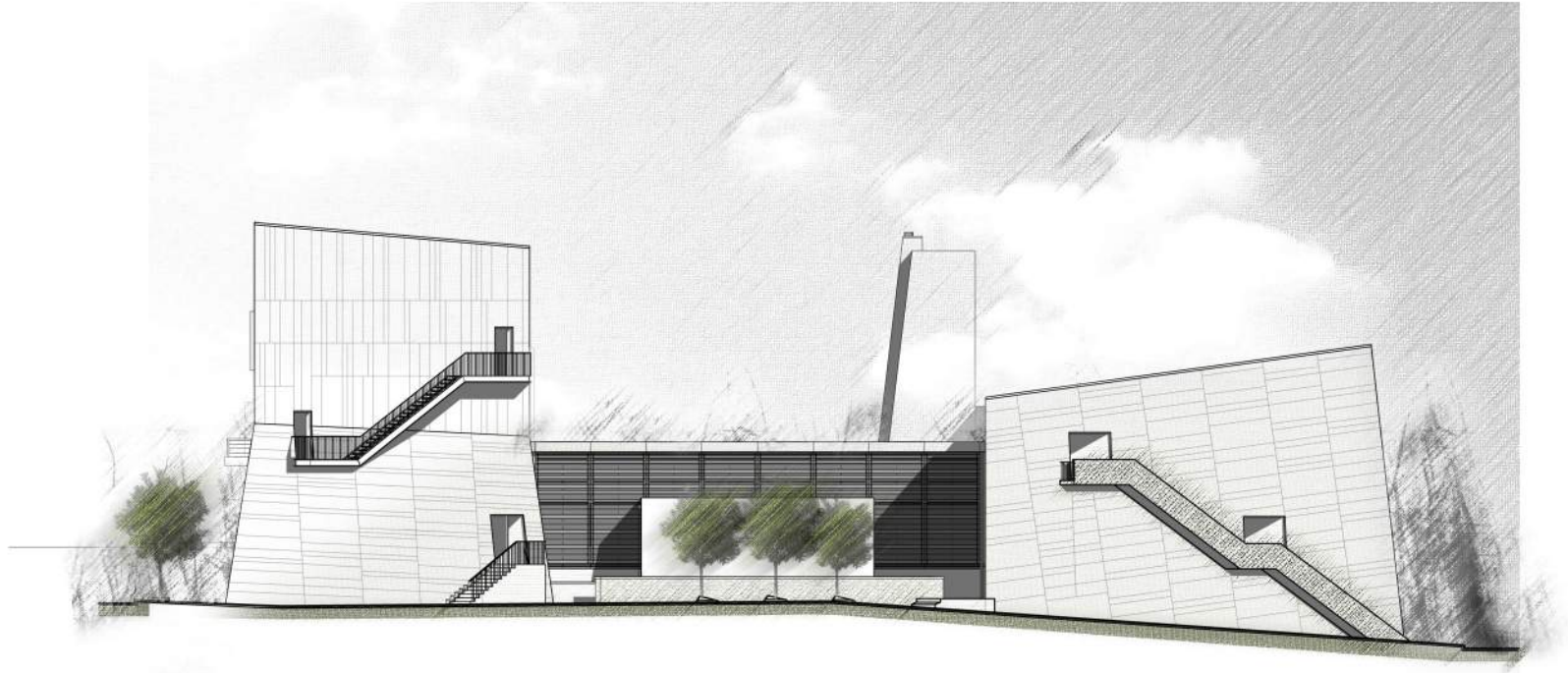

Κάτοψη Υπογείου / Κλίμακα 1:500

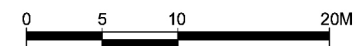
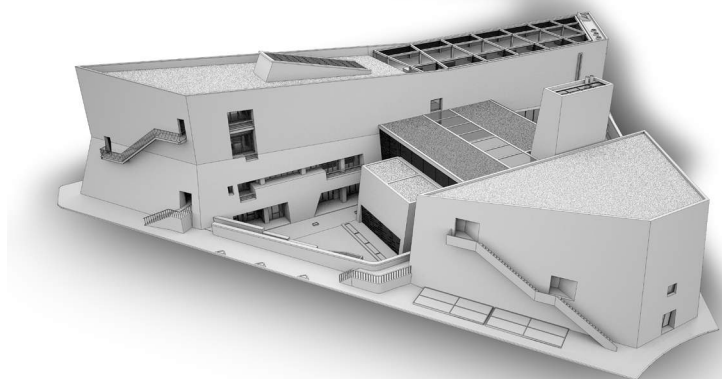
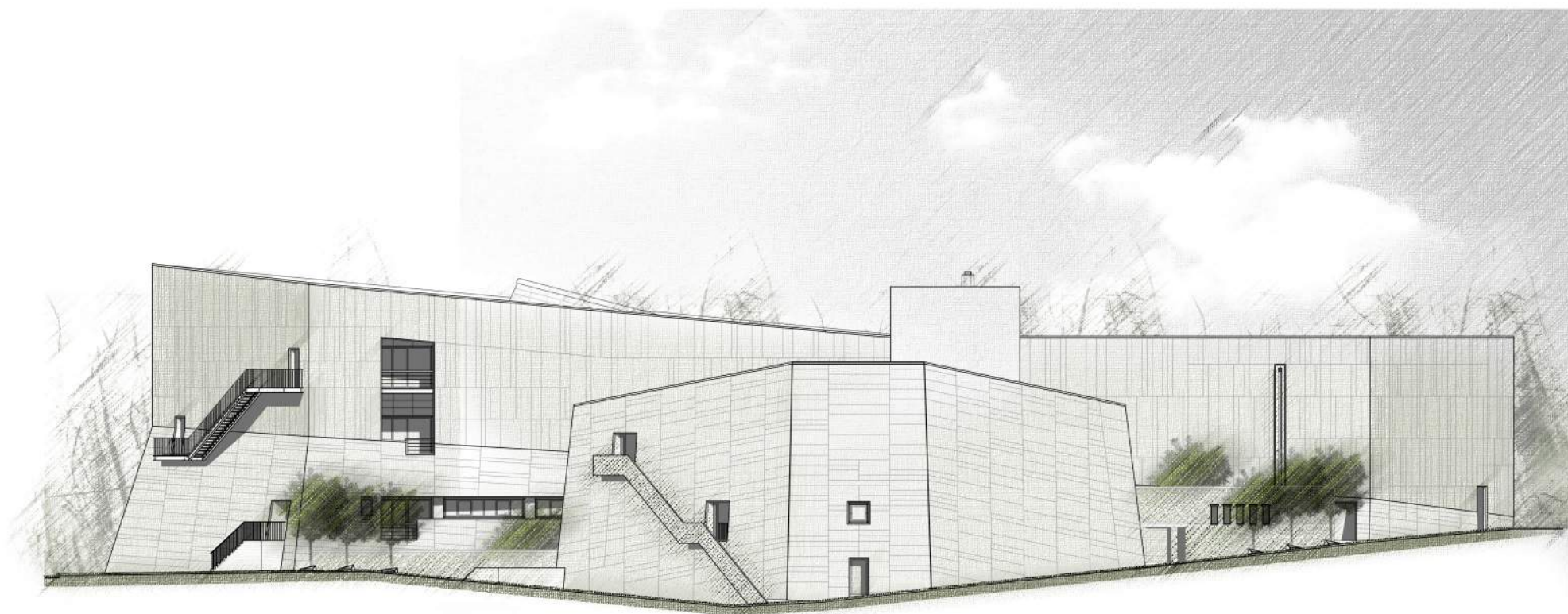

0 5 10 20M

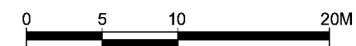
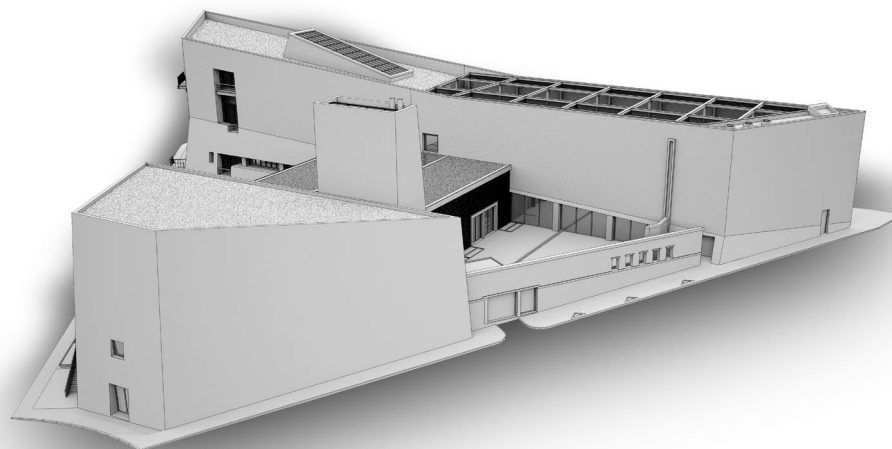
Βορειοδυτική Όψη / Κλίμακα 1:500

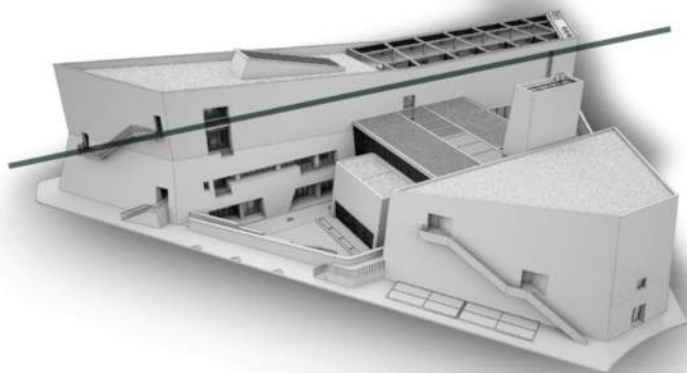
Νοτιοδυτική Όψη / Κλίμακα 1:500

Νοτιοανατολική Όψη / Κλίμακα 1:500

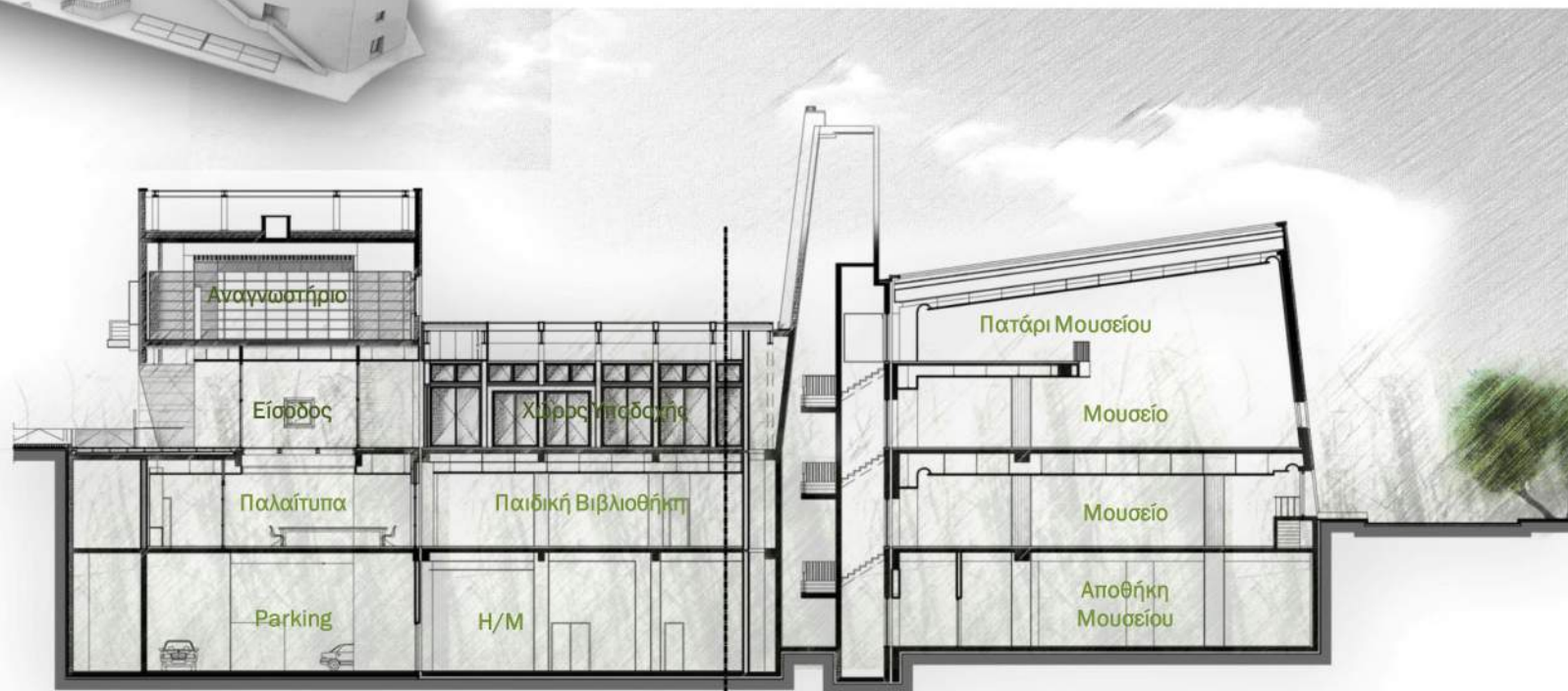
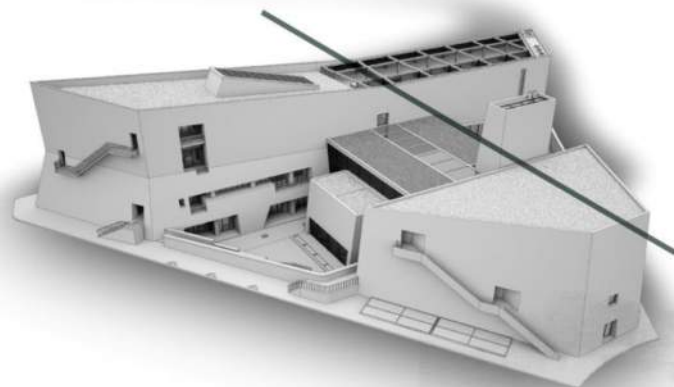

Βορειοανατολική Όψη / Κλίμακα 1:500

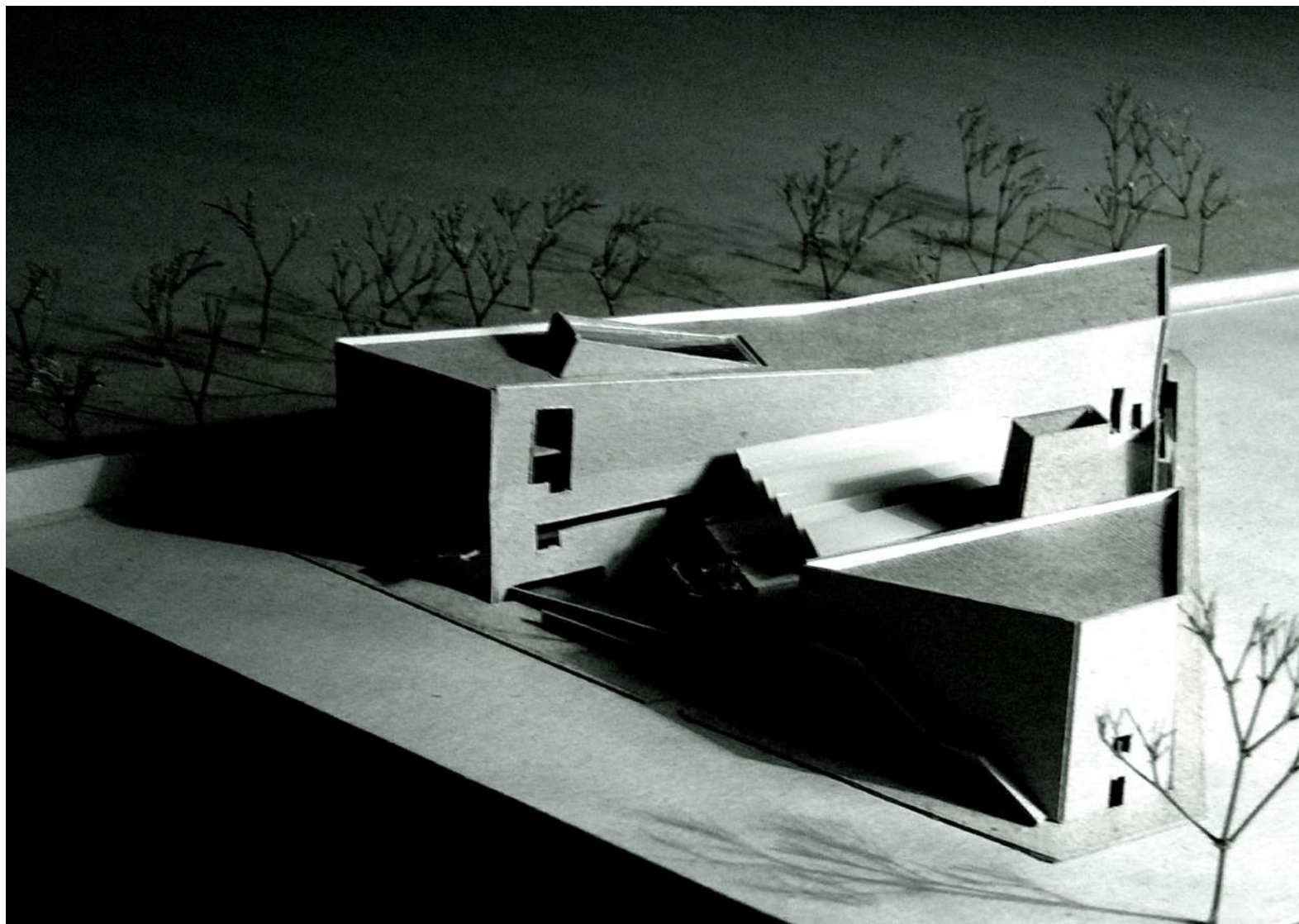
0 5 10 20M

Διαμήκης Τομή / Κλίμακα 1:500

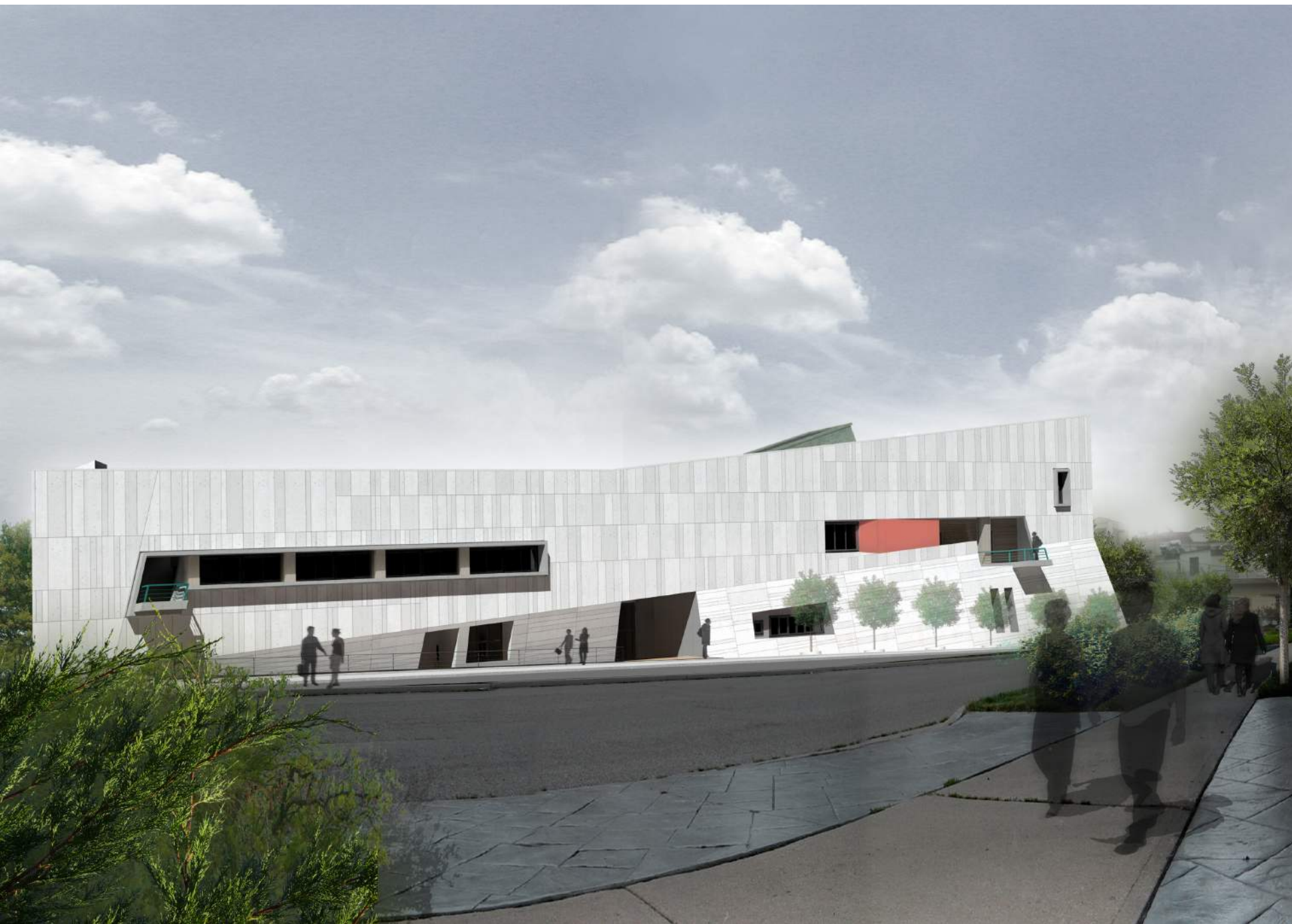

0 5 10 20M

Εγκάρσια Τομή / Κλίμακα 1:500

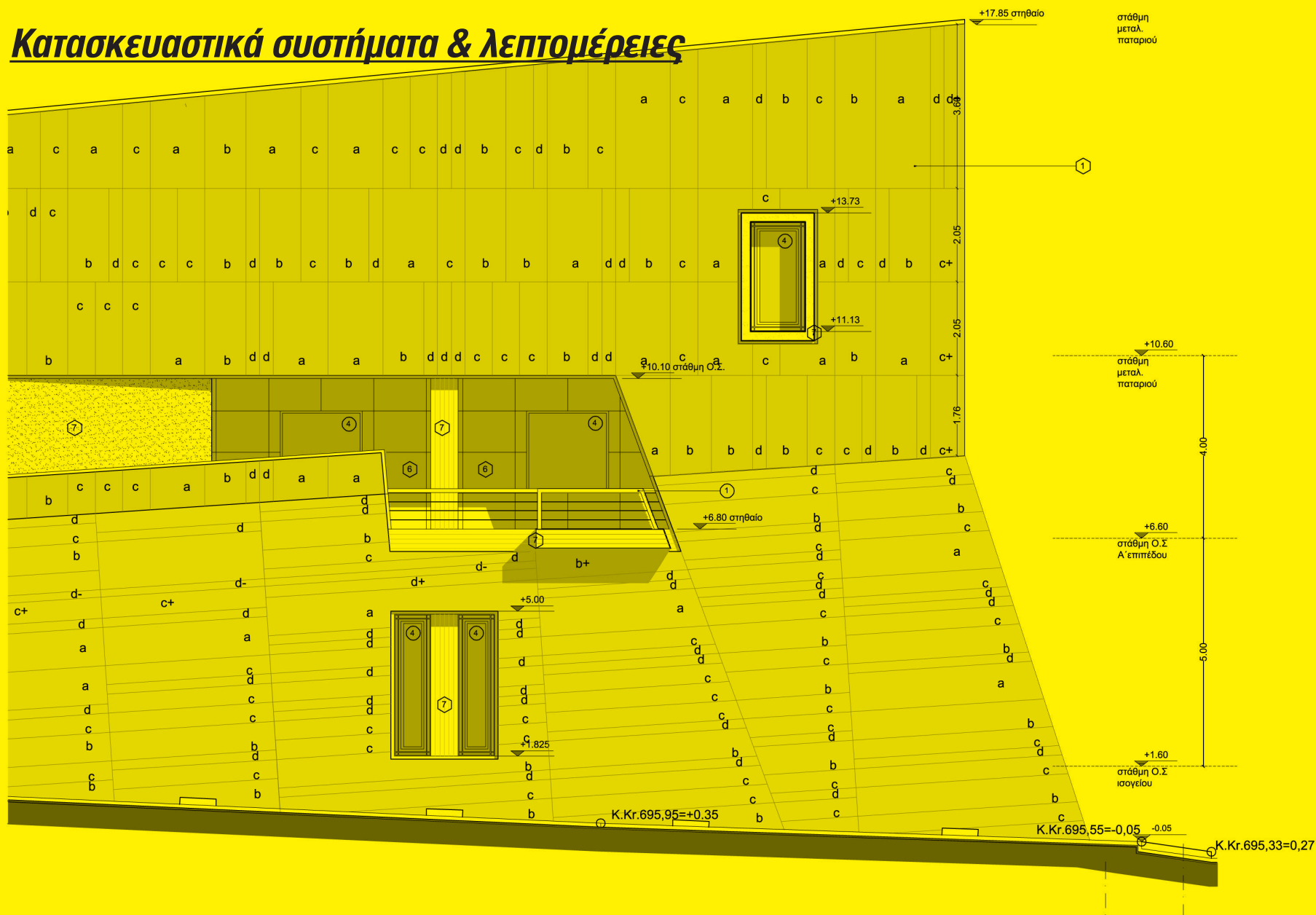

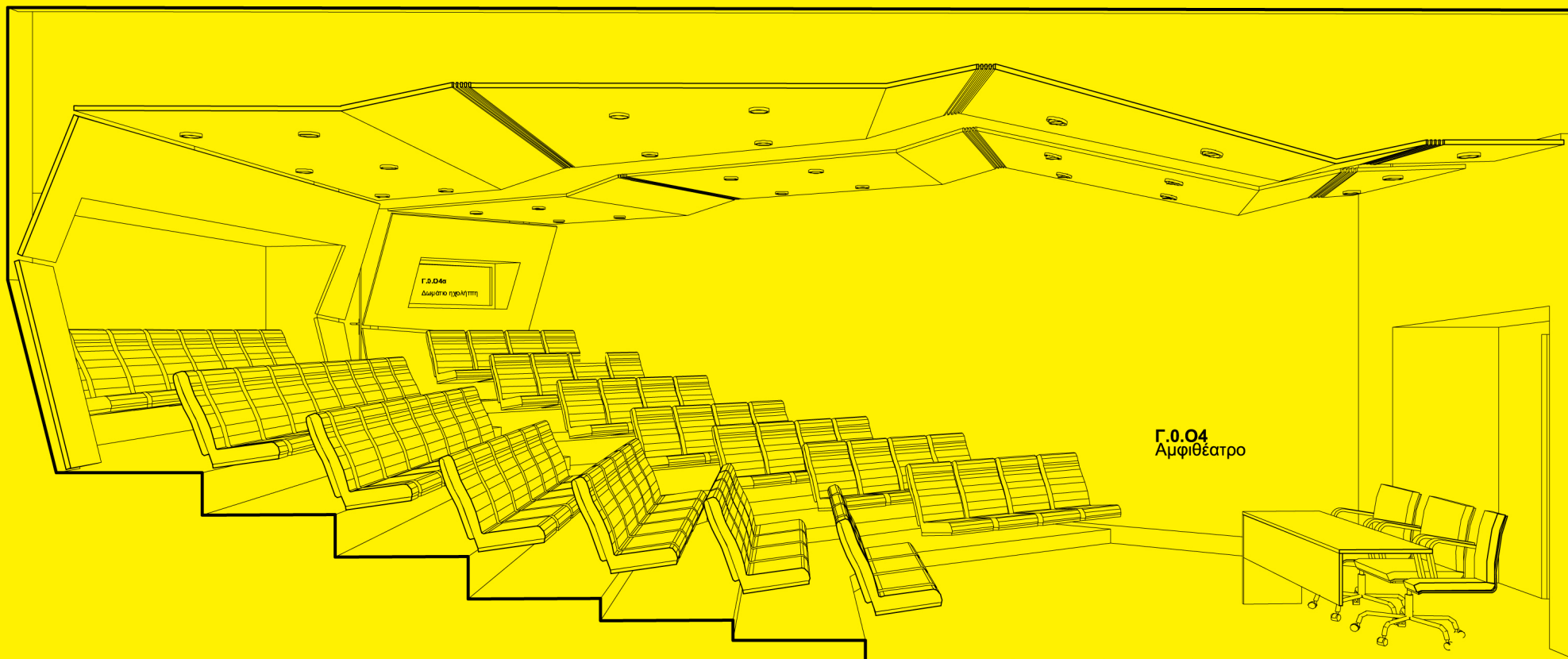

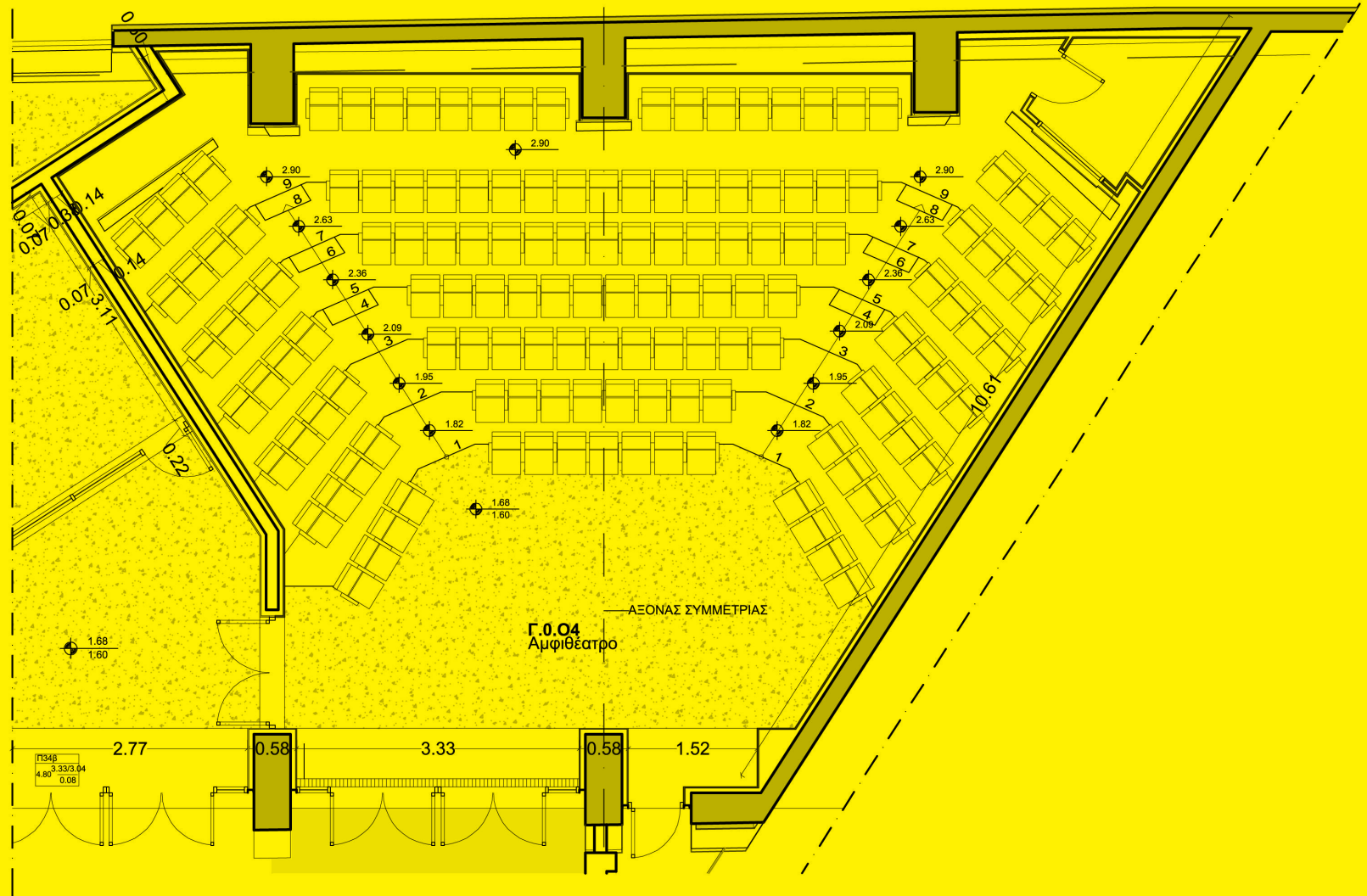
Κατασκευαστικά συστήματα & λεπτομέρειες

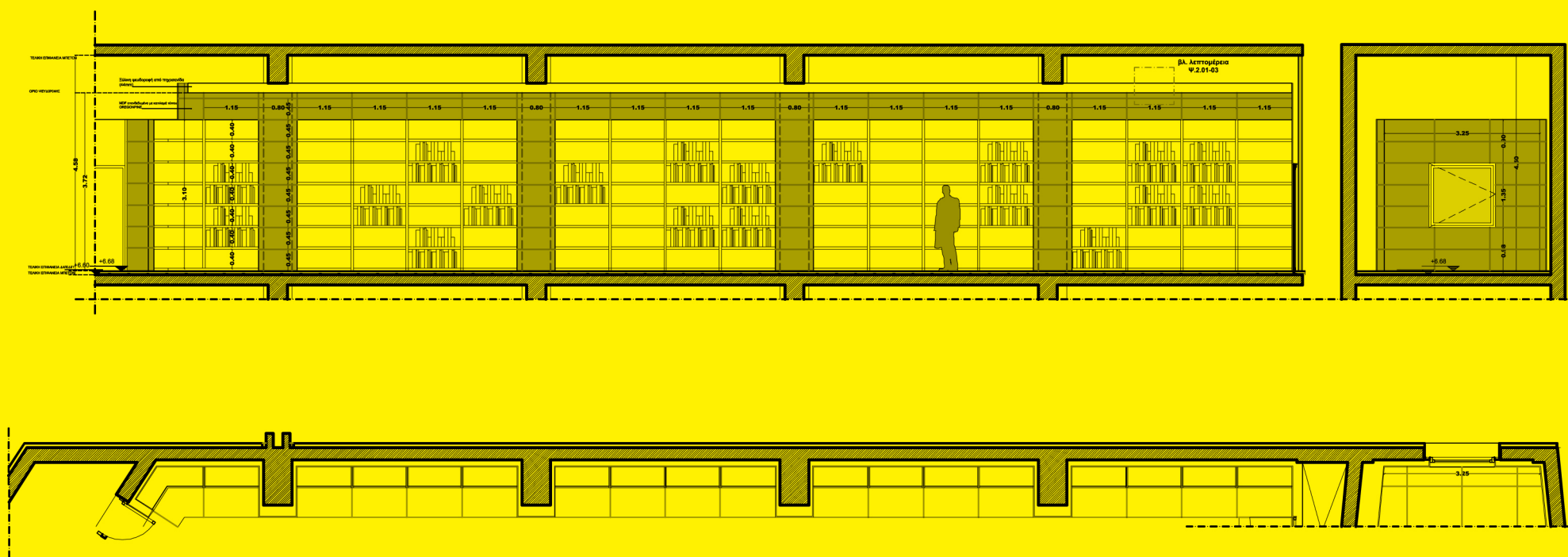
Αίθουσα αμφιθεάτρου α

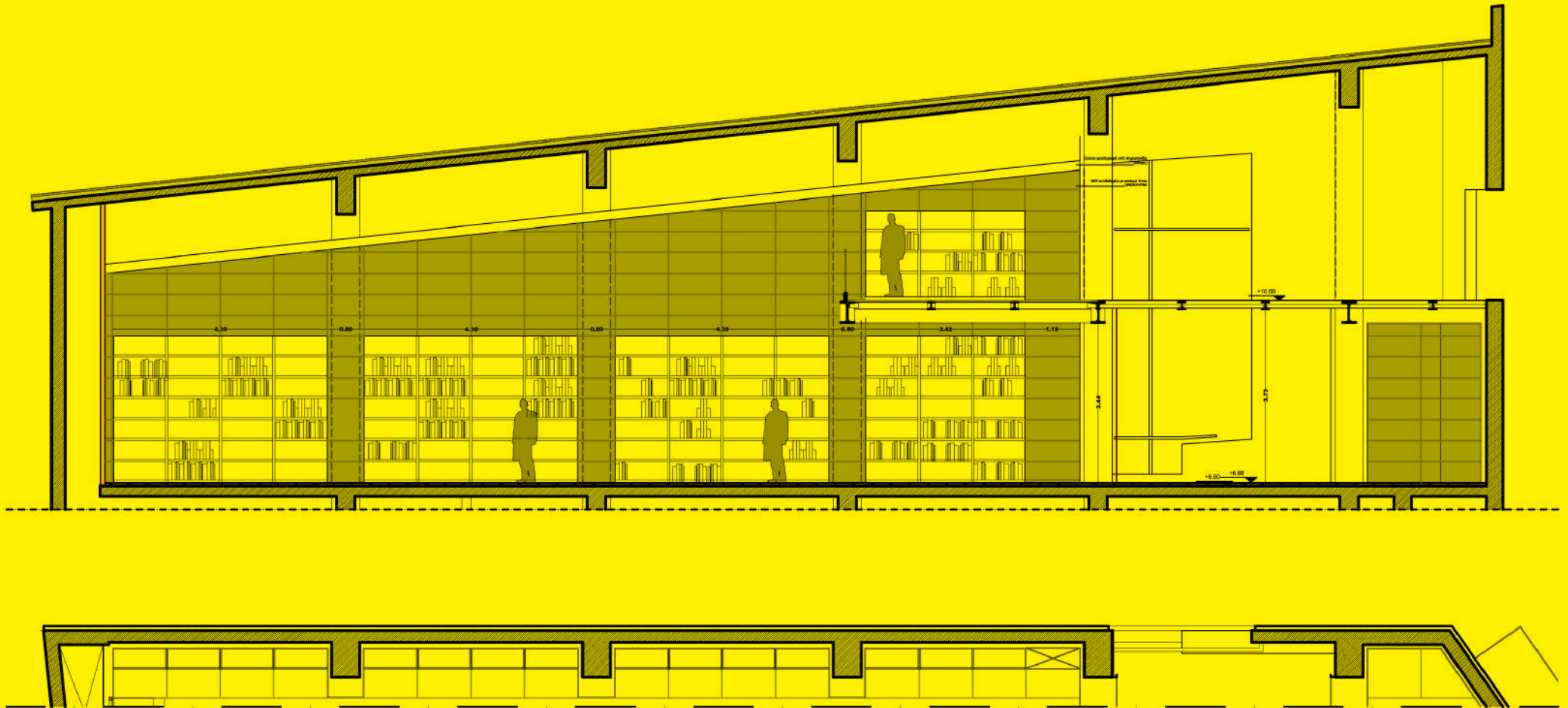
Αίθουσα αμφιθεάτρου α

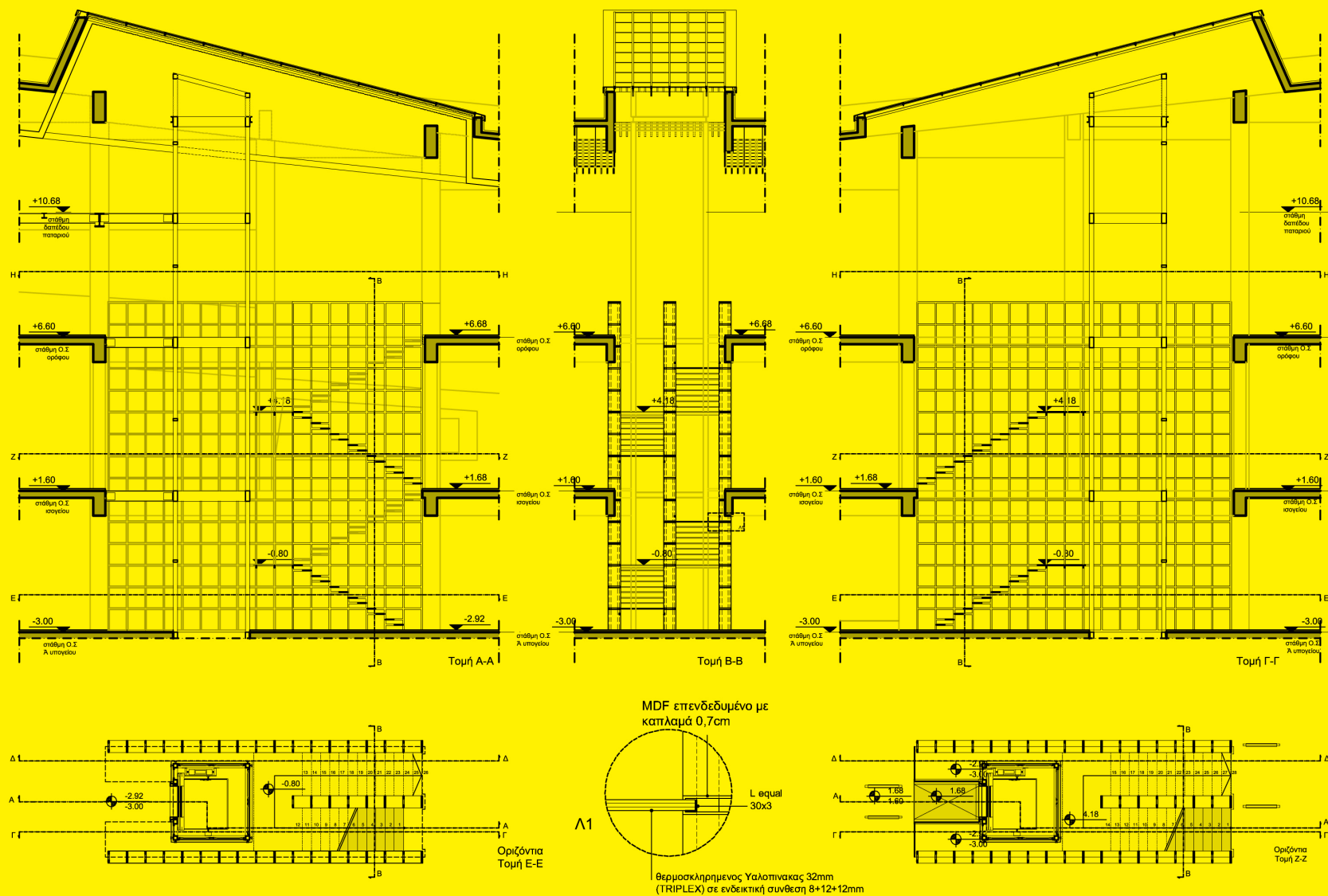
Ανάπτυγμα ορόφου βιβλιοθήκης α

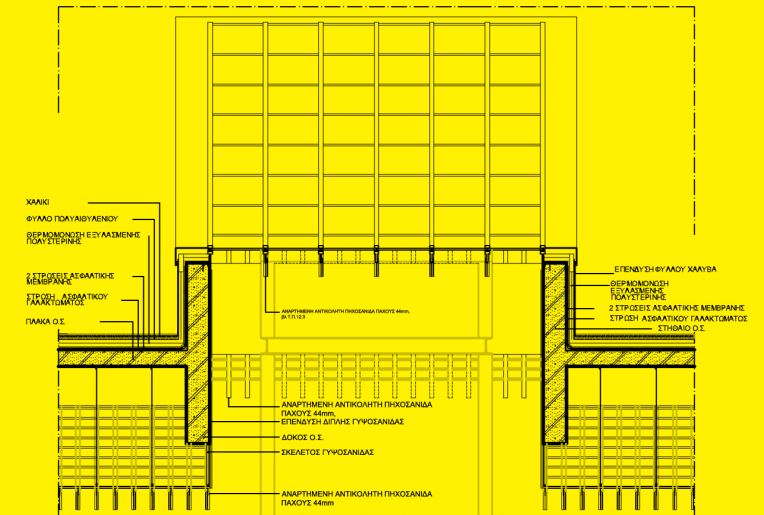
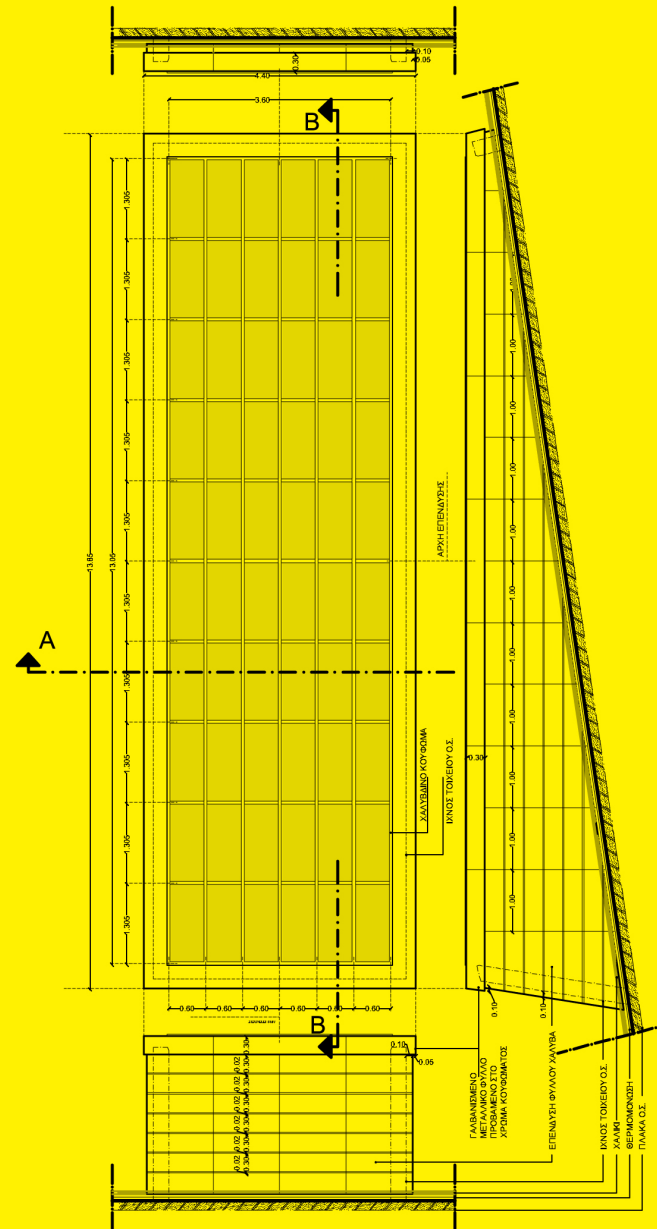
Ανάπτυγμα ορόφου βιβλιοθήκης β

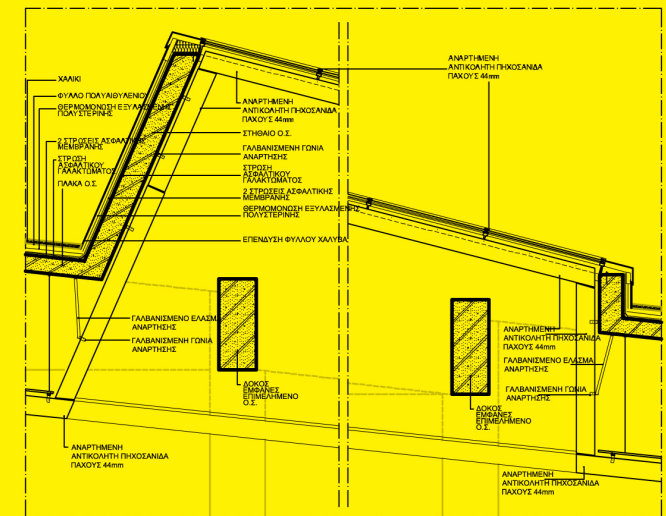
Ανάπτυγμα κεντρικού κλιμακοστασίου

Ανάπτυγμα φεγγίτη

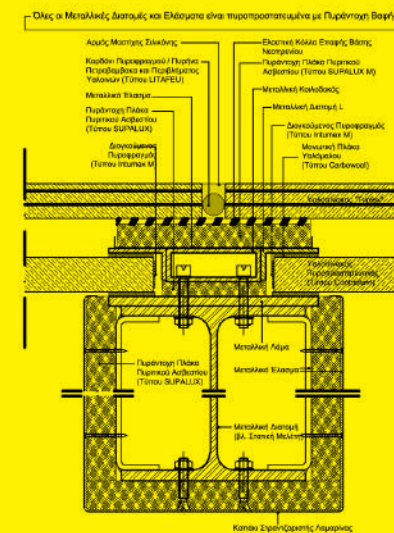
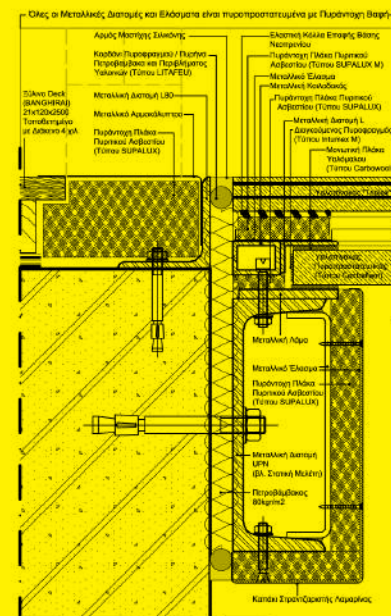
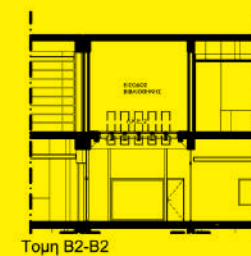
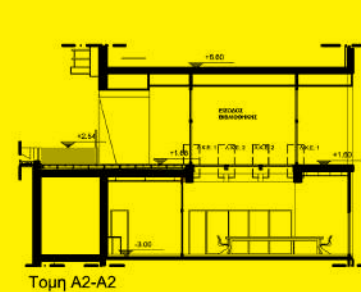
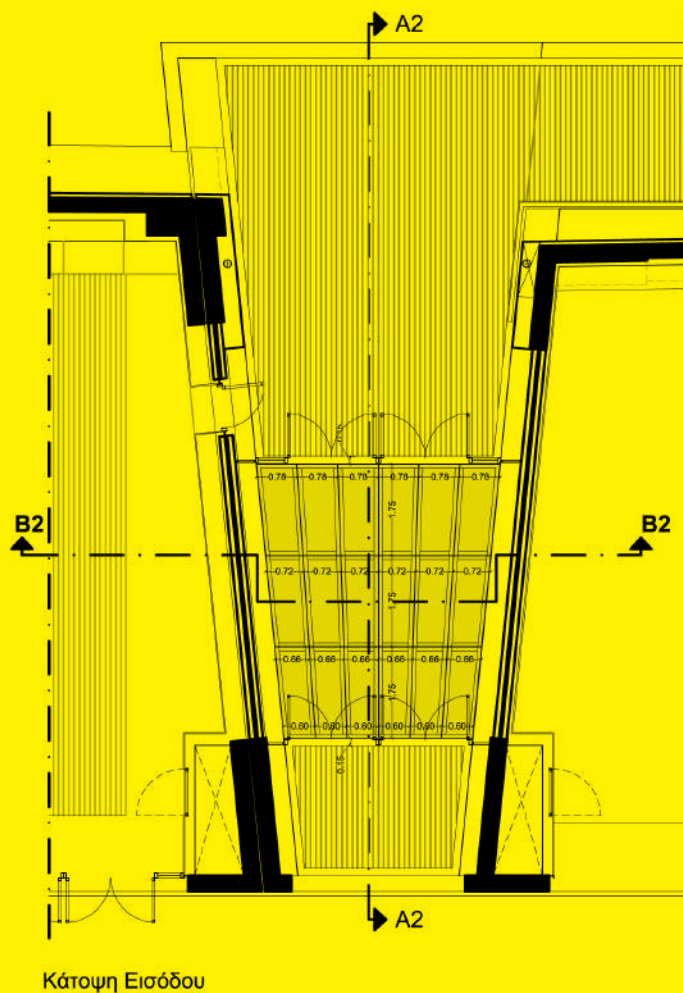

TOMH A-A

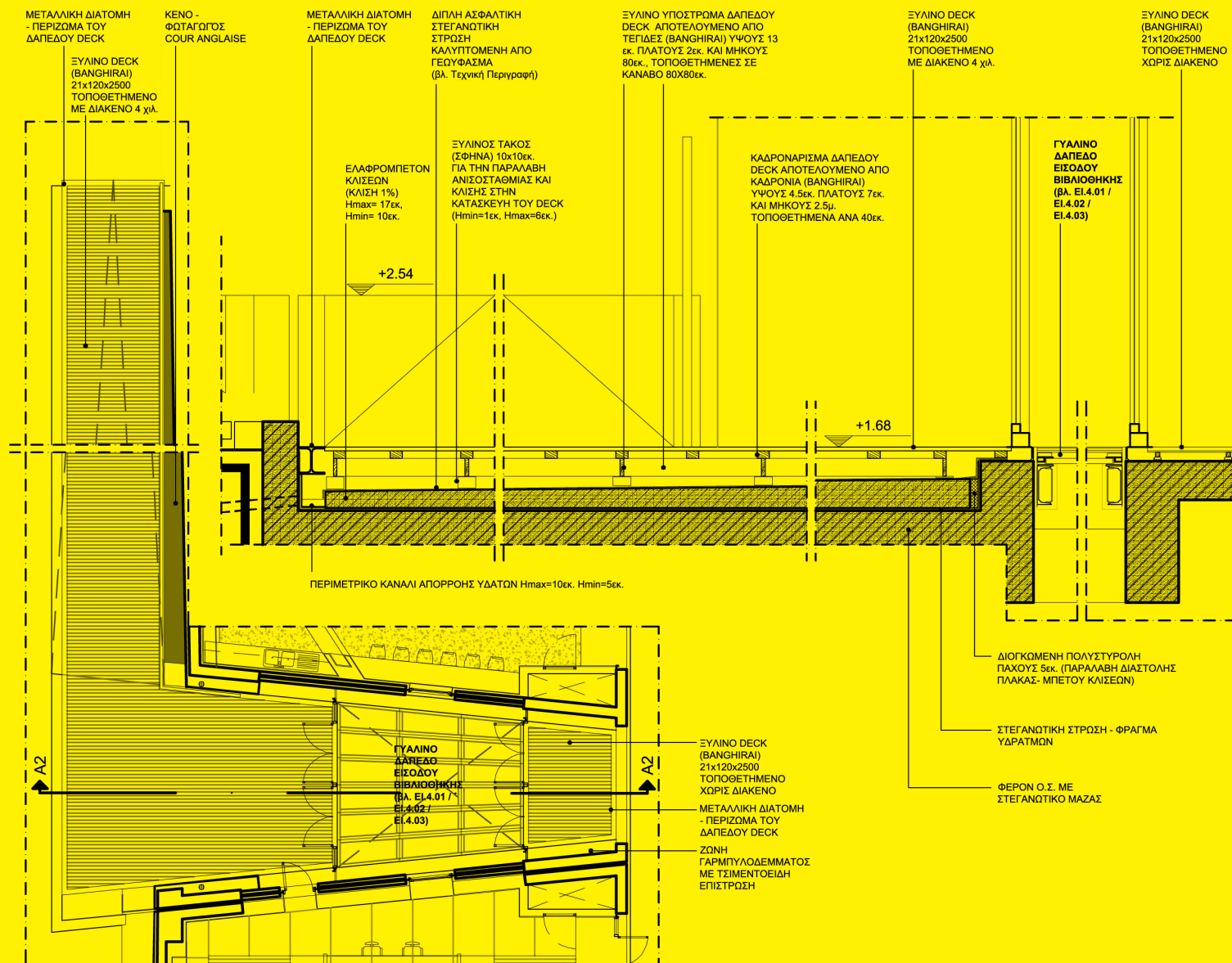

TOMH B-B

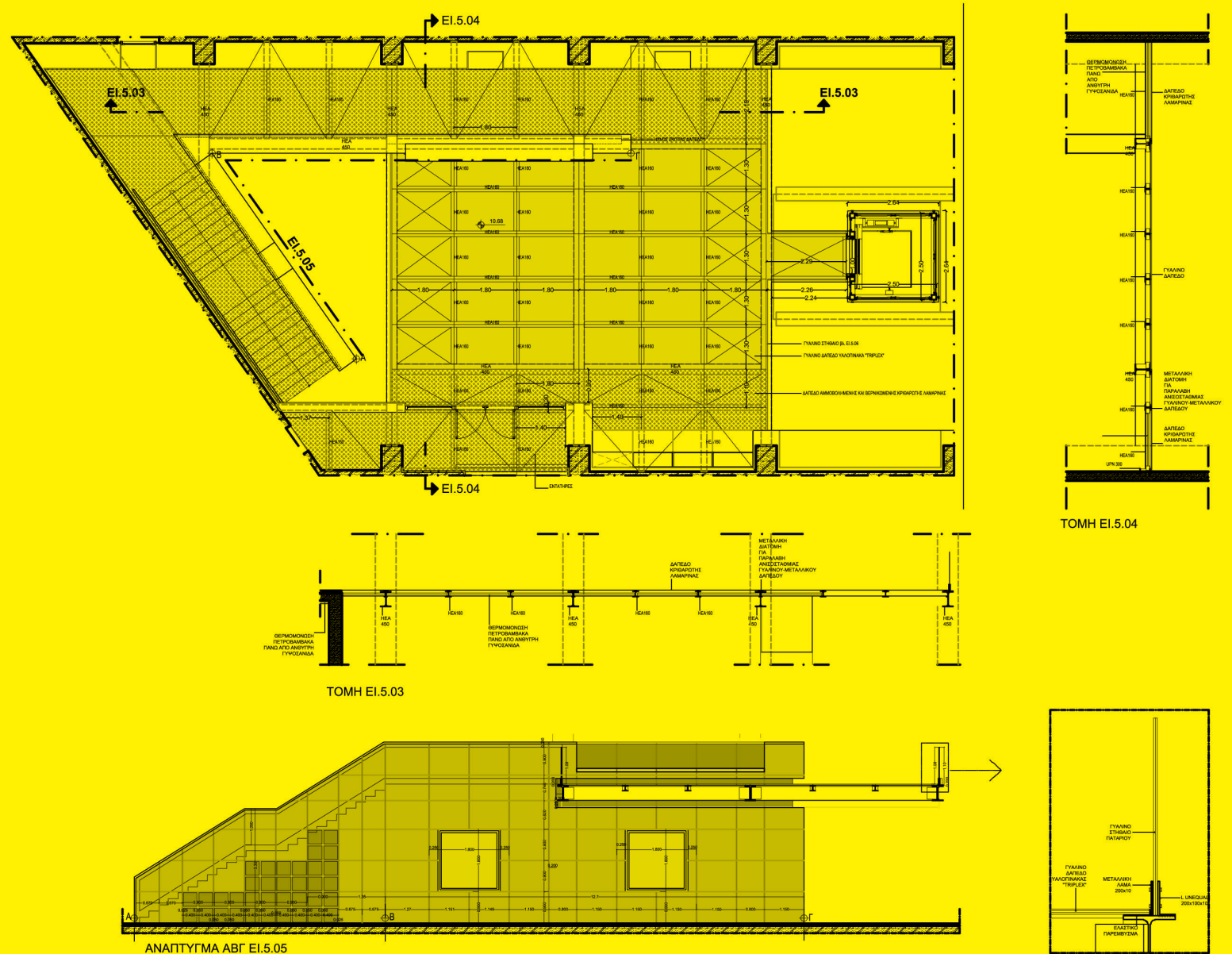
Ράμπα εισόδου α

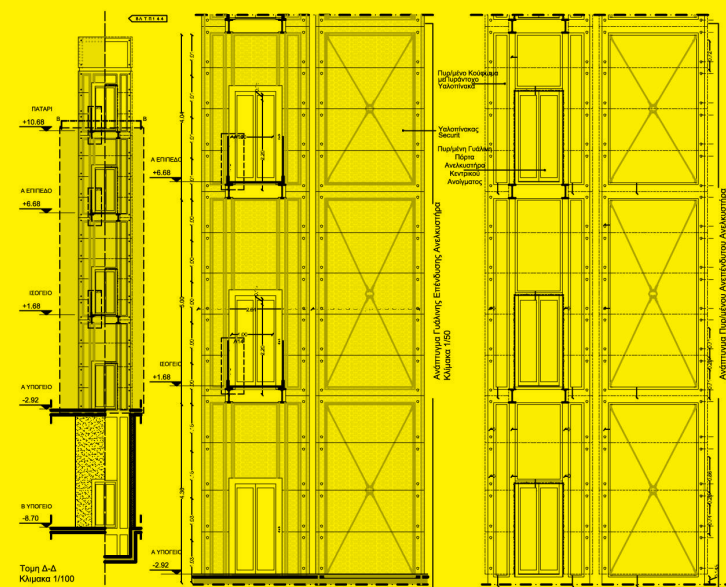
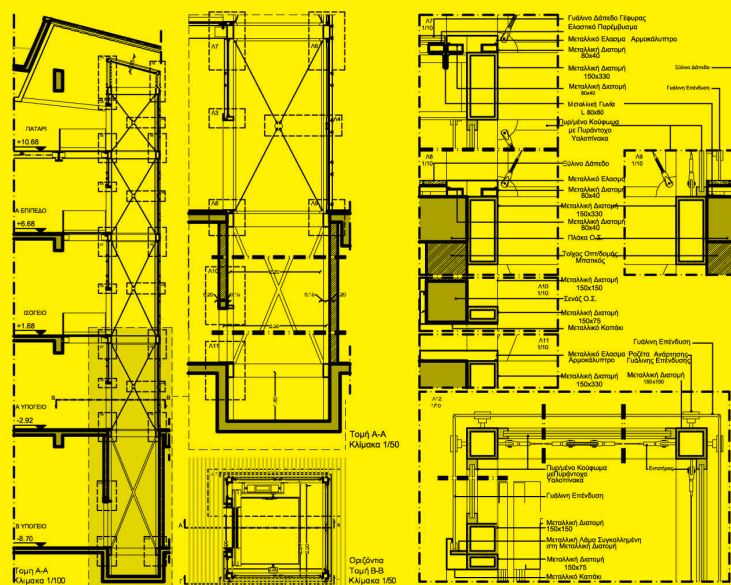
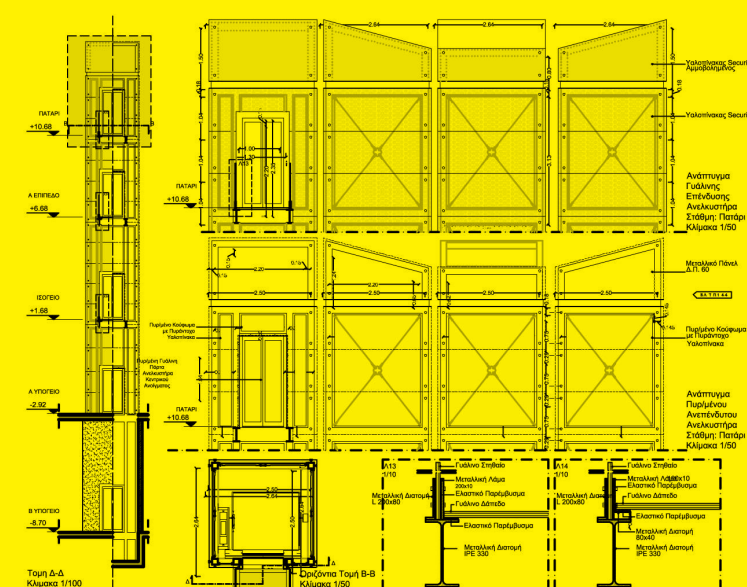
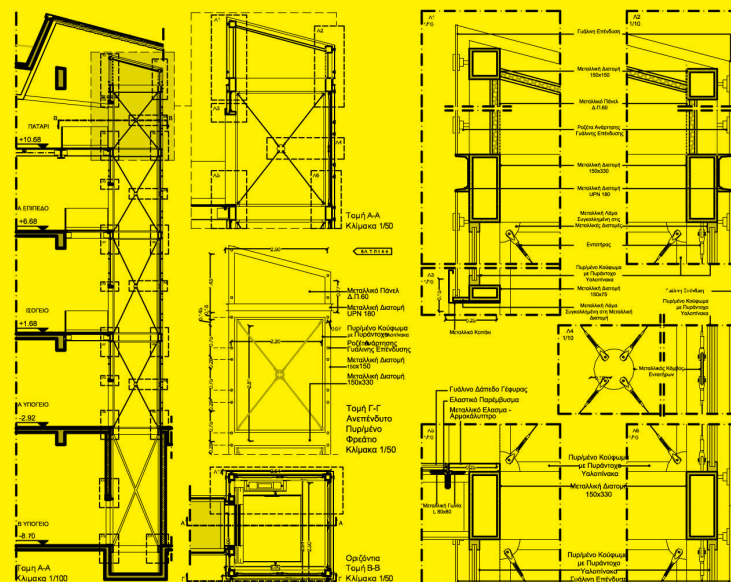
Ράμπα εισόδου β

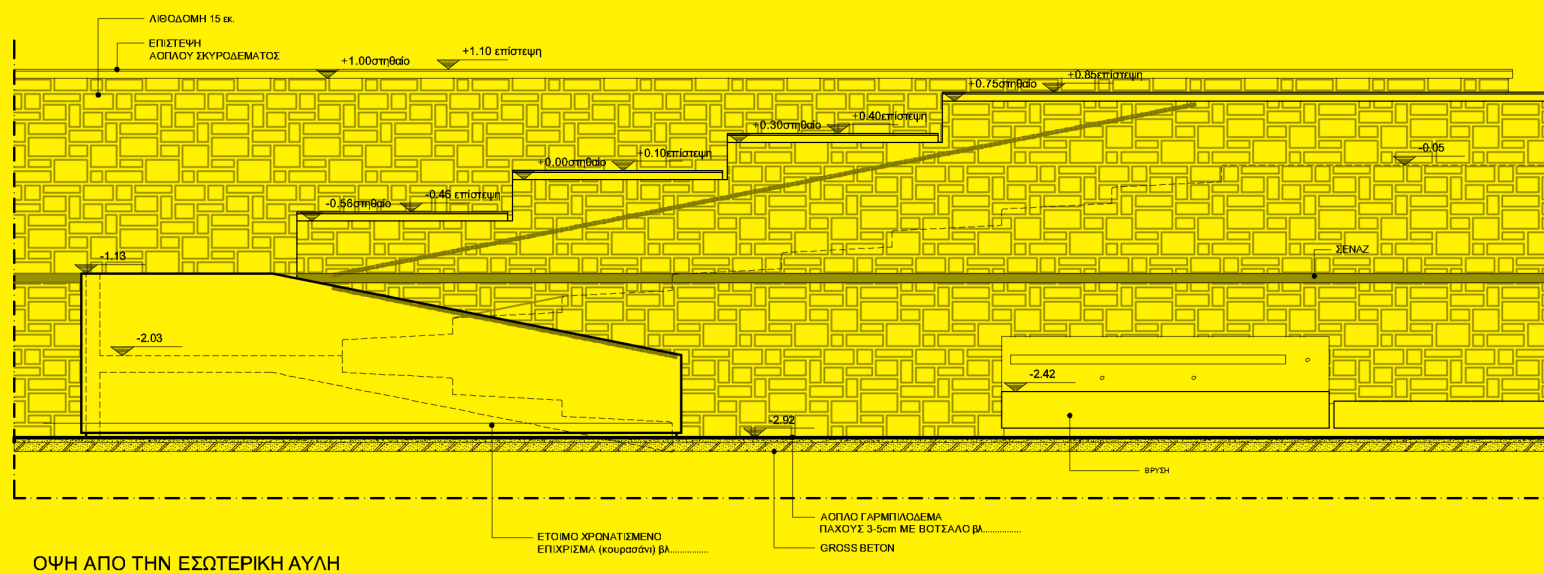
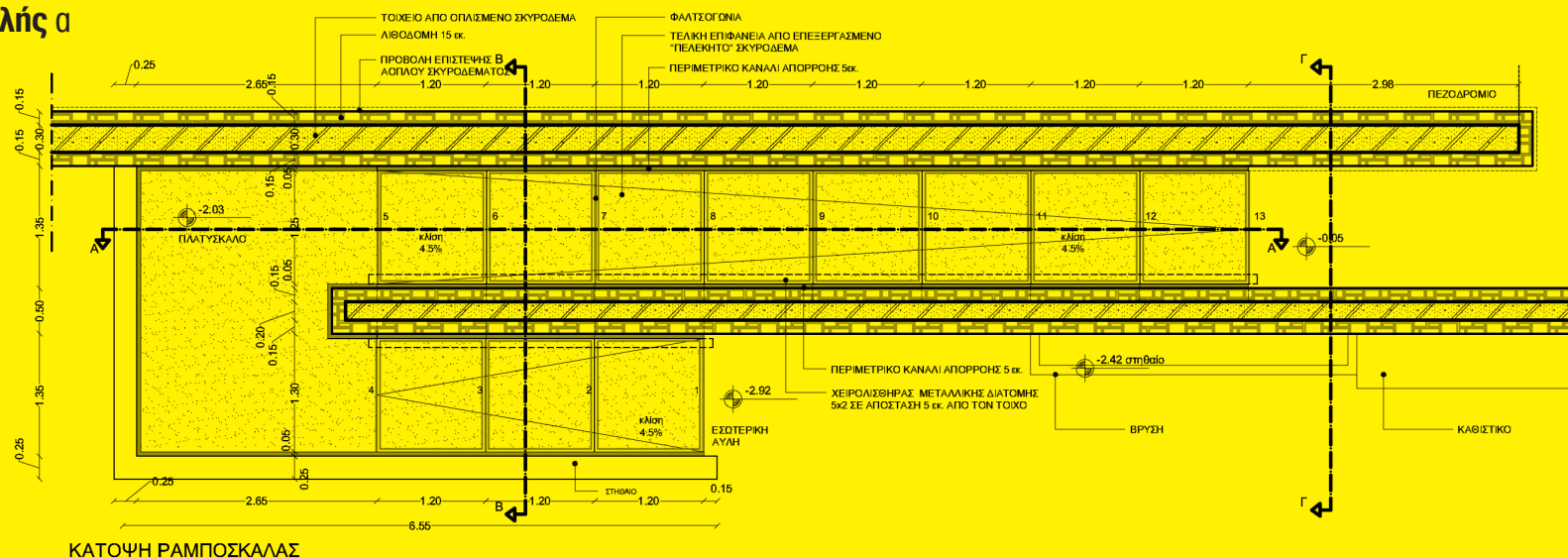
Πατάρι βιβλιοθήκης

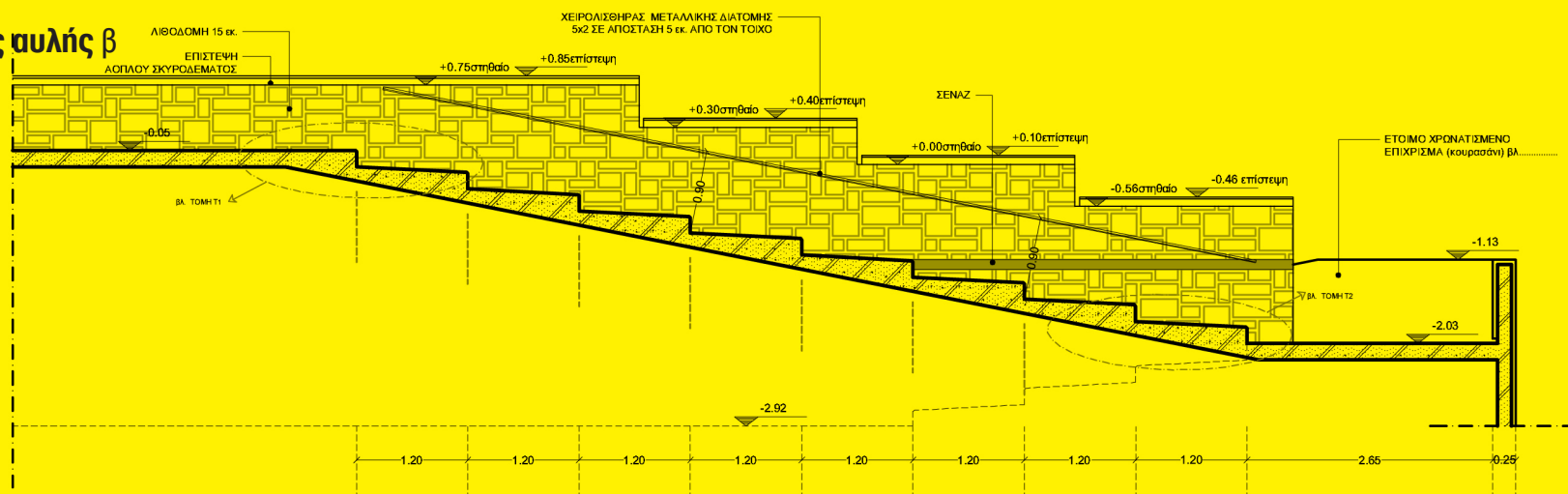
Γαλωτός ανελκυστήρας

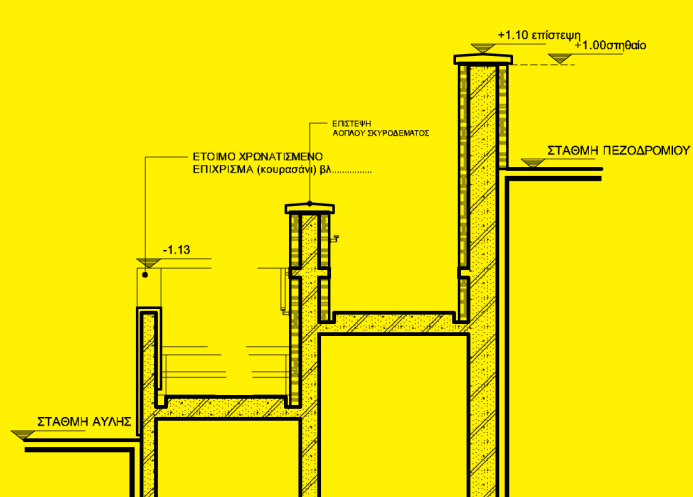
Ραμπόσκαλα εξωτερικής αυλής α

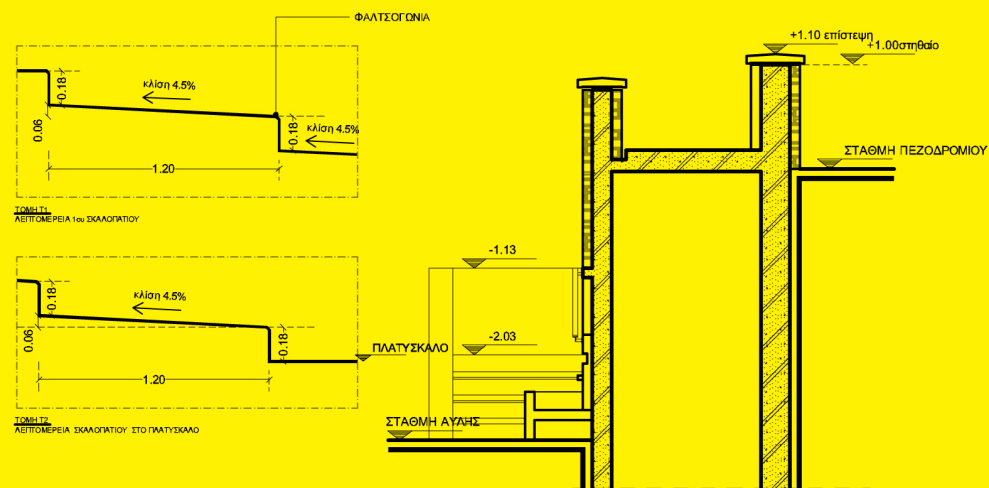
Ραμπόσκαλα εξωτερικής αυλής β

ΤΟΜΗ Α-Α

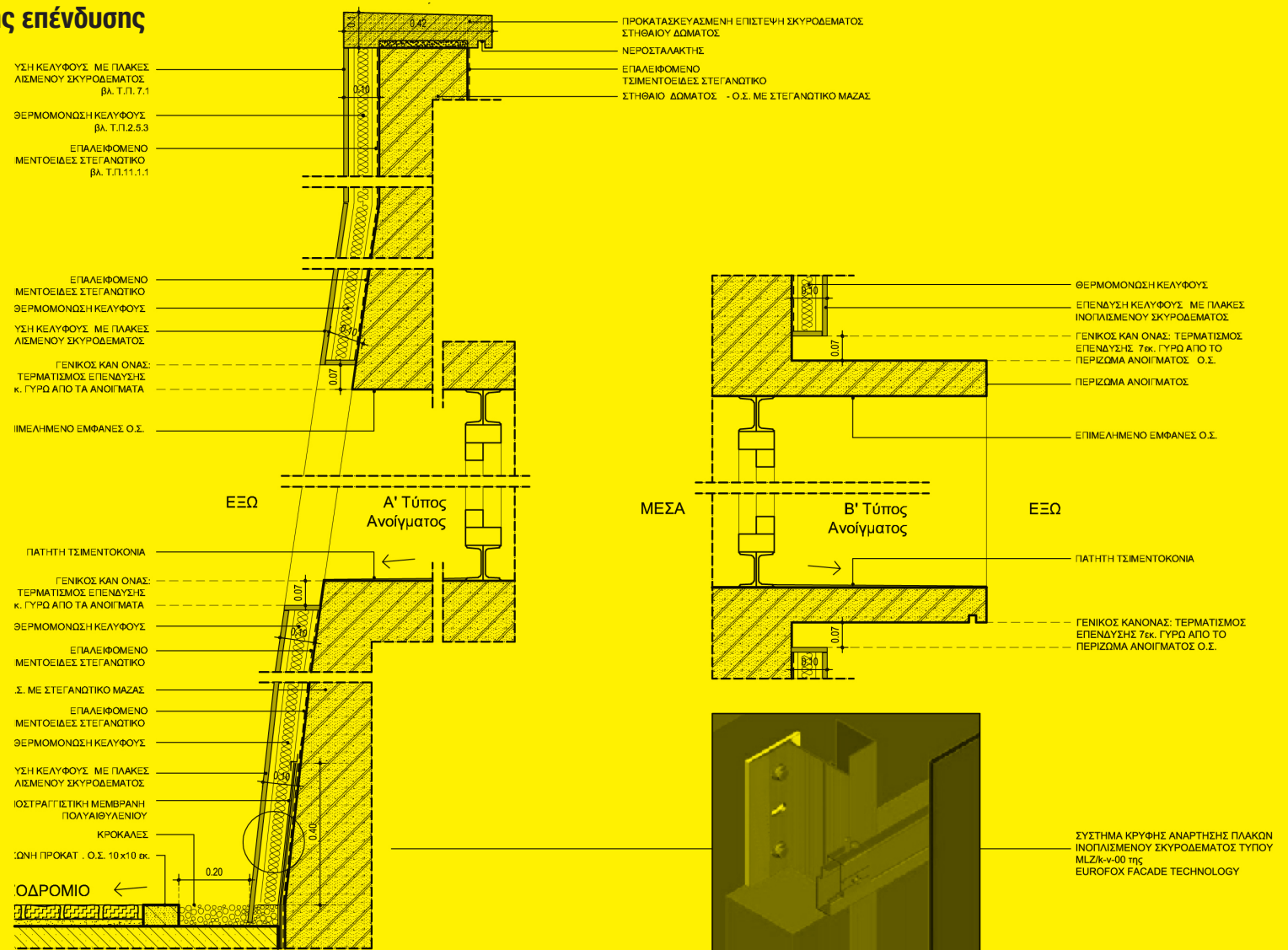

ΤΟΜΗ Β-Β

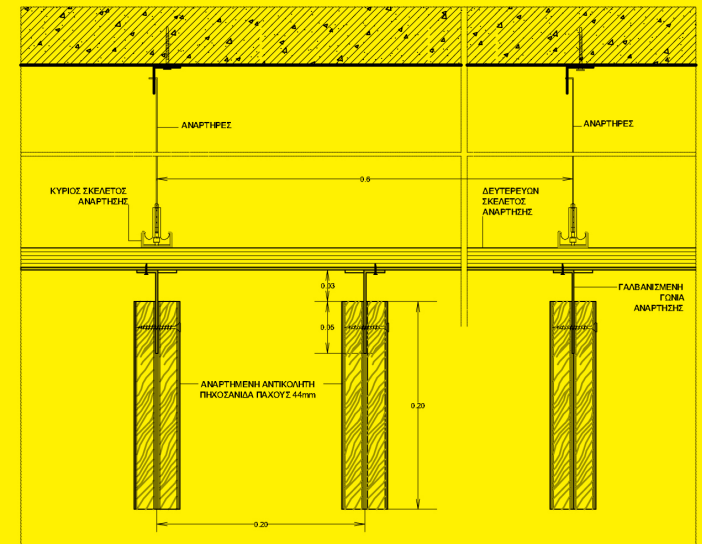
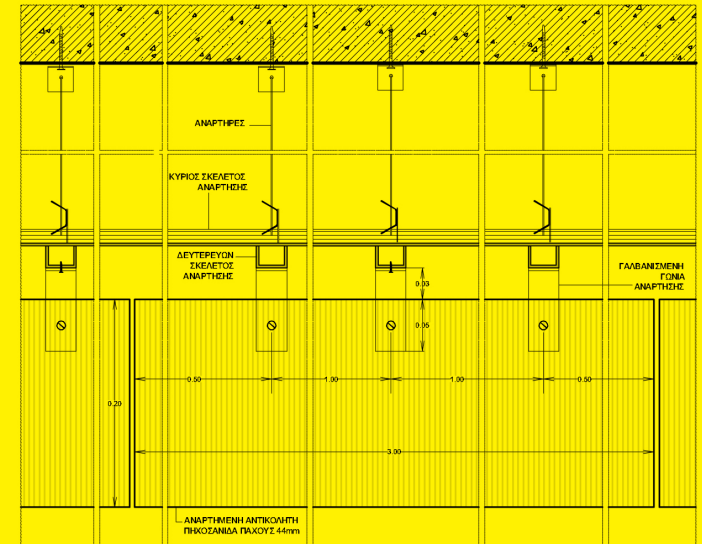
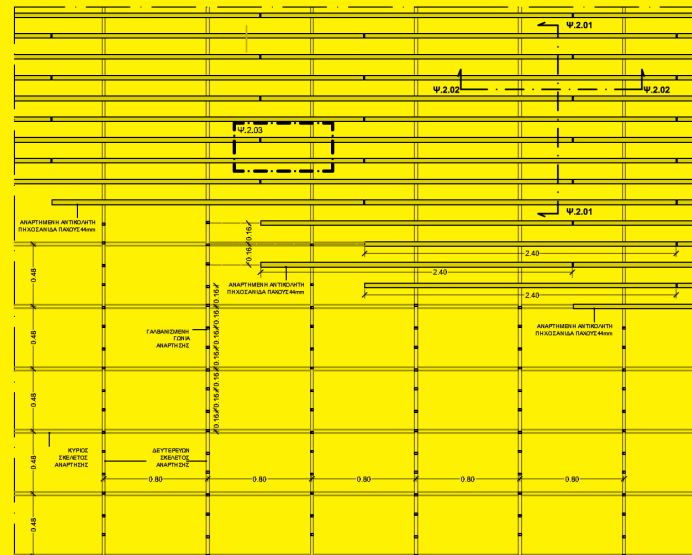
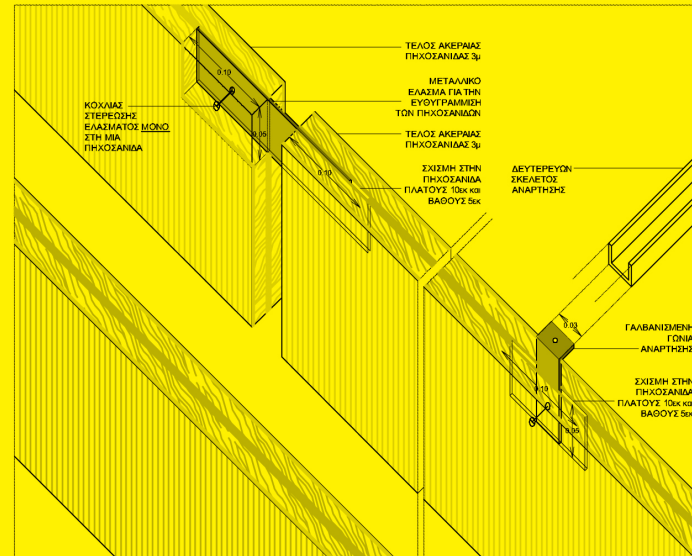

ΤΟΜΗ Γ-Γ

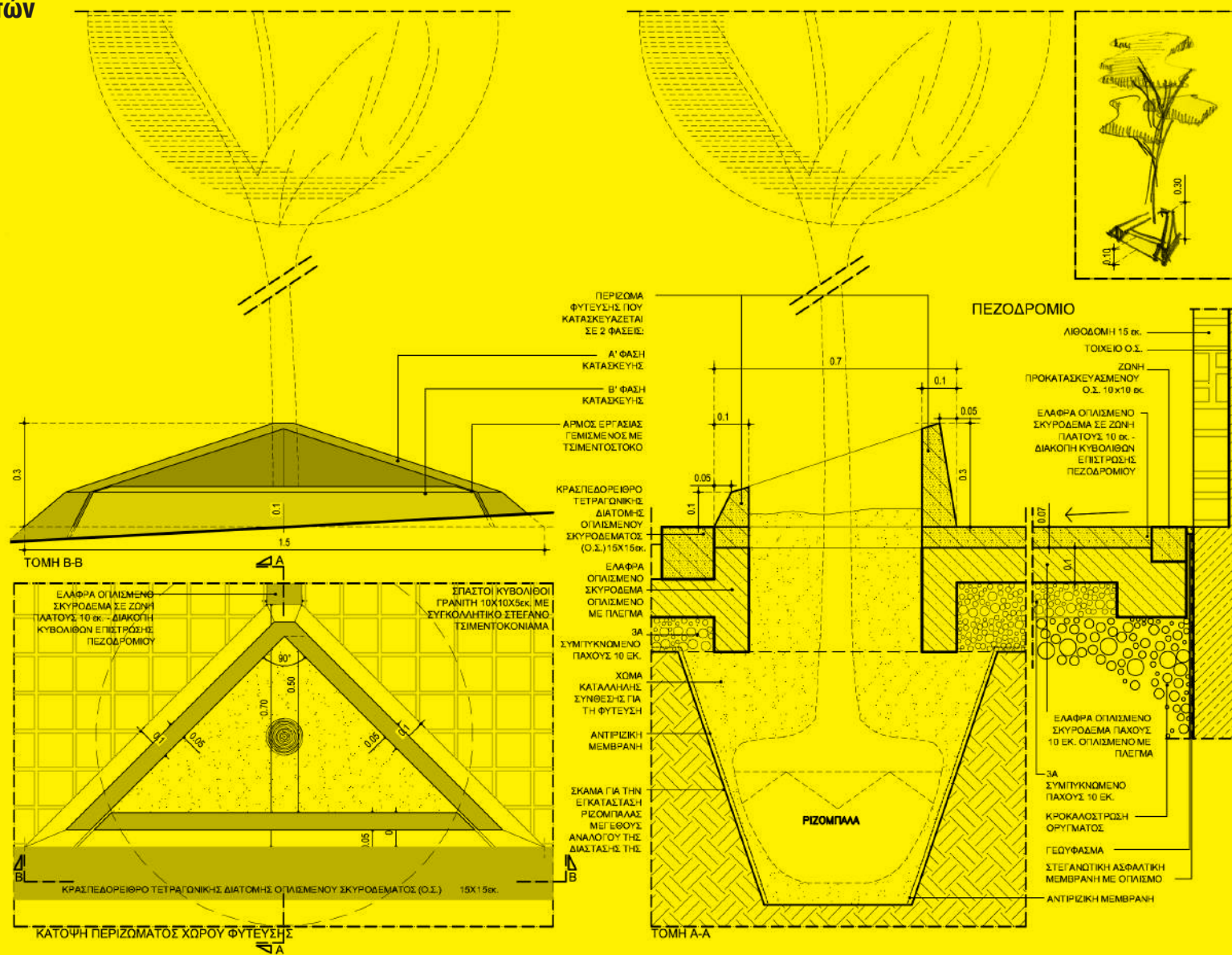
Λεπτομέρεια ανάρτησης εξωτερικής επένδυσης (πλάκες ινοπλισμένου σκυροδέματος)

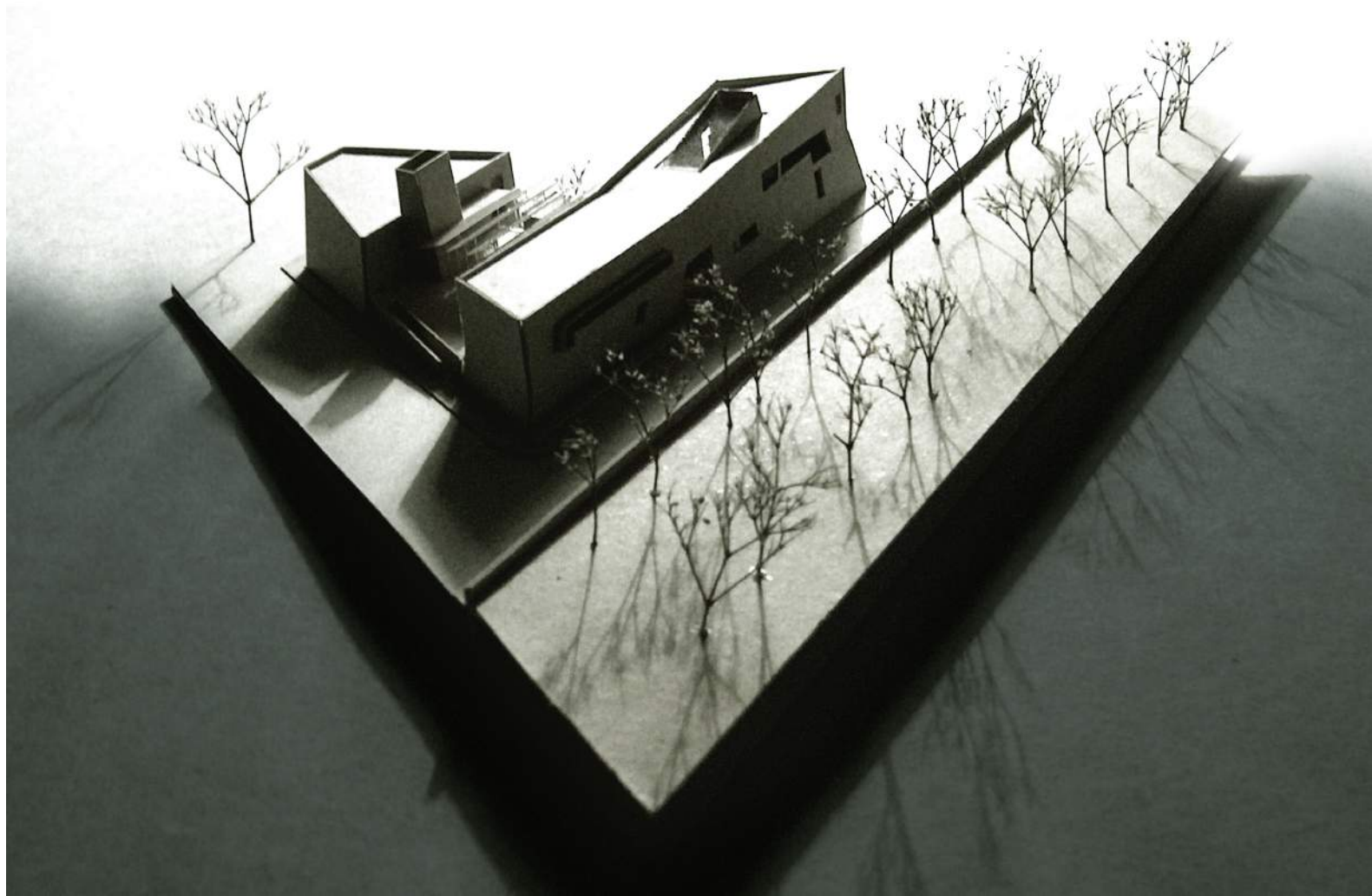

Λεπτομέρεια ψευδοροφής

Ειδική κατασκευή υποδοχής φυτών

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010

